

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy
Maszewo w obszarze cmentarza w części obrębu Maszewo 1, Maszewo 2
i Maszewo 3

Opracował: Tomasz Jaksina

Szczecin, grudzień 2024 r.

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
1.2.	Metodyka wykonywania prognozy oraz wykorzystane materiały	5
1.3.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	7
1.4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	7
1.5.	Podstawa prawna opracowania	8
2.	CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	8
2.1.	Obecne użytkowanie terenu	8
2.2.	Położenie i rzeźba terenu	10
2.3.	Budowa geologiczna	12
2.4.	Warunki glebowe, gruntowo-wodne i złoża surowców naturalnych	13
2.5.	Flora i fauna	13
2.6.	Warunki klimatyczne	22
2.7.	Walory krajobrazowe i kulturowe	22
2.8.	Ochrona przyrody	23
2.9.	Obszary i obiekty prawnie chronione	23
2.10.	Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	24
3.	STAN I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OPRACOWANIA	24
3.1.	Zanieczyszczenie powietrza i hałas	24
1.1.	Stan jakości powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych	25
4.	ANALIZA I OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ...	29
4.1.	Realizacja zapisów planu a obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	29
4.2.	Realizacja zapisów planu a cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	32
4.3.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	33
5.	ROZWIĄZANIA PLANISTYCZNE MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI ZAPISÓW PLANU	38
6.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	40
7.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	40
8.	ZAŁĄCZNIKI:	42

1. Wprowadzenie

1.1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do procedury zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo w obrębie miejscowości Maszewo. Akt woli sporządzenia planu wyrażony został uchwałą NR XXXI/233/2021 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 26 listopada 2021 r., zmieniony uchwałą NR XXXVI/278/2022 z dnia 1 czerwca 2022 r. Natomiast ostateczny kształt granic opracowania planu miejscowego i jego zakresu merytorycznego ukonstytuowany został w uchwale NR LII/395/2023 z dnia 23 listopada 2023 r. Dla części obszaru objętego opracowaniem planistycznym obowiązują plany.

Do sporządzenia planu przystępuje się w celu sformułowania ustaleń sankcjonujących wykształconą już strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta uwidocznioną w studium. Ponadto w planie uwzględnione zostaną uwarunkowania środowiskowe, przyrodnicze, historyczno-kulturowe, infrastrukturalne i sformułowane zostaną stosowne ustalenia w zakresie ochrony obszarów i obiektów wymagających takiej ochrony, w zakresie rozwoju i zabezpieczenia infrastruktury technicznej i inne wynikające z przepisów odrębnych.

Podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z potrzeby pozyskania nowych terenów grzebalnych na cmentarzu w Maszewie. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, cmentarze zakłada się i rozszerza na nieruchomościach, dla których w planach miejscowych ustalono przeznaczenie - teren cmentarza. Dodatkowo zakres ograniczeń lokalizacyjnych na obszarze wokół cmentarza określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315). W myśl w/w rozporządzenia odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Minimalny zakres przestrzenny rzeczzonego planu miejscowego wynika wprost z art. 15 ust. 2a który mówi, że „Plan miejscowy przewidujący lokalizację nowego lub rozszerzenie istniejącego cmentarza sporządza się, co najmniej dla obszaru obejmującego strefę ochronną, związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w sąsiedztwie cmentarza”. Tym samym niezbędne jest uwzględnienie wszystkich stref sanitarnych tak, aby procedowany plan miejscowy uwzględniał tereny znajdujące się w strefie co najmniej 150 m.

Działki będące w zasięgu opisywanych stref sanitarnych są częściowo objęte obowiązującym planem miejscowym przyjętym uchwałą Nr IX/51/2015 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 29 września 2015. Ponadto obowiązuje na w/w obszarze plan rewaloryzacji przyjęty Nr XVIII/117/96 Rady Gminy i Miasta w Maszewie z dnia 26 marca 1996 r.

Powierzchnia niniejszego planu wynosi 27,26 ha.

Projekt planu miejscowego ustala następujące klasy przeznaczenia terenów:

- 1) **MN** - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) **MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 3) **U** - teren usług;
- 4) **UR** – teren usług kultu religijnego;
- 5) **UB** – teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 6) **P** – teren produkcji;
- 7) **KDG** – teren drogi głównej;

- 8) **KDZ** – teren drogi zbiorczej;
- 9) **KDD** – teren drogi dojazdowej;
- 10) **KDW** – teren drogi wewnętrznej;
- 11) **KO** – teren obsługi komunikacji;
- 12) **KOR** – teren placu lub rynku;
- 13) **I** – teren infrastruktury technicznej;
- 14) **RN** – teren rolnictwa z zakazem zabudowy;
- 15) **RZM** – teren zabudowy zagrodowej;
- 16) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- 17) **ZO** – teren zieleni naturalnej;
- 18) **ZP** – teren zieleni urządzonej;
- 19) **ZD** – teren ogrodów działkowych;
- 20) **C** – teren cmentarza.

Przeprowadzona ocena stopnia zgodności z ustaleniami studium wykazała, że planowane przeznaczenie nieruchomości nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo. Zgodnie z ustaleniami w/w Studium, teren objęty niniejszą uchwałą wskazany został jako – strefy miejskie Maszewa.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 późn. zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, dla których sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko.

Art. 51 ust. 1 w/w ustawy mówi, że organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu planu, której instrumentem jest prognoza, ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury.

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w zakresie wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i opisuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Dokument prognozy ma za zadanie:

- zidentyfikować pojawiające się zagrożenia w konkretnych warunkach środowiskowych,
- ustalić, czy prawidłowo uwzględniono lokalne uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- ocenić skutki, które mogą wynikać ze zmiany warunków, w stosunku do obowiązującego planu,
- sprawdzić na ile zmiana ustaleń planu pozwoli na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska oraz w jakim stopniu nowe ustalenia mogą spotęgować istniejące zagrożenia lub je osłabić,
- ustalić w jakim stopniu proponowana zmiana sposobu wykorzystania terenu naruszy zasady prawidłowej gospodarki zasobami wynikające z polityki gminnej i regionalnej, w tym kierunki ochrony zasobami przyrodniczymi.

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie mówi, iż zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko należy uzgodnić z właściwymi organami.

Szczegółowość wynika także z dostępnych lub możliwych do uzyskania informacji o środowisku (np. opracowanie ekofizjograficzne i obserwacje terenowe) oraz odpowiada szczegółowości planu jak i szczegółowości wymaganej w ustawie.

Szczegółowość prognozy jest większa tam, gdzie wynika to ze specyfiki analizowanego terenu (np. występowanie wartości przyrodniczych lub zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi).

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości ustalonym przez:

- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Szczecinie (WOPN.411.3.2023.KM);
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kamieniu Pomorskim (NZNS.9022.1.3.1.2023).

Część opisowa prognozy omawia aktualny, wynikający z dotychczasowego sposobu użytkowania zagospodarowania terenu, stan środowiska przyrodniczego na obszarze objętym miejscowym planem, analizuje skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu dla poszczególnych komponentów środowiska oraz formułuje wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej analizy.

Część graficzna prognozy została przedstawiona na mapach znajdujących się w rozdziale nr 8 – załączniki.

Szczegółową analizę środowiska, w tym ocenę jego stanu wraz z identyfikacją zagrożeń, przeprowadzono dla opracowania ekofizjograficznego wykonanego na potrzeby niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Proponowane w projekcie zmiany planu, rozwiązania przestrzenne dostosowane są do uwarunkowań przyrodniczych terenu, wynikających z opracowania ekofizjograficznego. Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska są zgodne z wytycznymi ekofizjograficznymi.

1.2. Metodyka wykonywania prognozy oraz wykorzystane materiały

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o informacje zawarte w Opracowaniu ekofizjograficznym, wykonanym dla obszaru objętego zmianą planu w Maszewie. Ponadto dokonano rozpoznania obszaru w terenie również w odniesieniu do miejsc mogących charakteryzować się ponadprzeciętnymi wartościami przyrodniczymi, na które ustalenia projektu planu mogą potencjalnie oddziaływać.

Na podstawie opracowania ekofizjograficznego oraz projektu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonano prognozę oddziaływania na środowisko, w której

przeanalizowano oddziaływanie realizacji tych ustaleń na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz na prawne i proponowane formy ochrony przyrody w obszarze opracowania.

Wykorzystano materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne i studialne, oraz informacje zawarte w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych:

- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo w obszarze cmentarza w części obrębu Maszewo 1, Maszewo 2 i Maszewo 3, Tomasz Jaksina, maj 2024 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maszewo dla terenów działek nr 80/1 i 1052/8 położonych w obrębie ewidencyjnym Maszewo 2 zgodnie z Uchwałą nr VI/32/2019 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 26 lutego 2019 r., Irena Skrzyszowska-Jaksina, Szczecin, sierpień 2019 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maszewo zgodnie z podjętą uchwałą Nr XXXVI/277/2022 Rady Miejskiej Maszewie z dnia 1 czerwca 2022 r., Katarzyna Kucier, Tomasz Furmańczyk, Szczecin, listopad 2022 r.
- Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Maszewo, zmiana w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XVIII/100/2012 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Maszewo.
- Gminny program opieki nad zabytkami gminy Maszewo na lata 2013-2026, Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, Szczecin 2022-2023.
- Waloryzacja przyrodnicza Gminy Maszewo (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2001 r.).
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025., Toruń, 2018 r.
- Stan ekologiczny rzeki Stepnica (pomorze Zachodnie), Małgorzata Raczyńska, Sylwia Machula, Anna Grzeszczyk-Kowalska, Inżynieria Ekologiczna Nr 35, 2013 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, 2010 r.
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2010 r.).
- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2020 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie, Szczecin 2020 r.
- Koźmiński Cz., Michalska B., Czarnecka M., Klimat Województwa Zachodniopomorskiego (Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007 r.).
- Kondracki J., Geografia fizyczna Polski., PWN, Warszawa 2001r.
- Mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB
- Mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) – pierwszy poziom wodonośny – wrażliwość na zanieczyszczenie, Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) – pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika, Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) – pierwszy poziom wodonośny – jakość wód, Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 192 – Jenikowo (Dębice) (N-33-91-A) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 192 – Jenikowo (Dębice) (N-33-91-A) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB

- Mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000, arkusz 192 – Jenikowo (Dębice) (N-33-91-A) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 192 – Jenikowo (Dębice) (N-33-91-A) – pierwszy poziom wodonośny – wrażliwość na zanieczyszczenie, Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 192 – Jenikowo (Dębice) (N-33-91-A) – pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika, Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) – pierwszy poziom wodonośny – jakość wód, Centralna baza danych geologicznych – PIB, PIB.
- Przeglądowa mapa geologiczno – inżynierska Polski w skali 1:300000, Arkusz B1 Szczecin, Instytut Geologiczny
- Przeglądowa mapa geologiczno – inżynierska Polski w skali 1:300000, Arkusz B1 Szczecin, Instytut Geologiczny
- <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.
- <https://www.geoportal.gov.pl>
- <https://wody.isok.gov.pl/index.html>
- <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>.
- <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-stanu-srodowiska>.

1.3. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zaproponowane w projekcie planu miejscowego rozwiązania w zakresie zasad zagospodarowania terenu, dla obszarów już zagospodarowanych wraz z ustaleniem zasad obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej nie powodują znaczących zmian w istniejącym zagospodarowaniu terenu. Zapisy planu zamykają się w granicach miejscowości i sankcjonują już istniejące funkcje wynikające z dotychczasowego zagospodarowania.

Metoda analizy realizacji projektu planu polega na ocenie potencjalnego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi. System monitorowania zmian zachodzących na analizowanym obszarze powinien opierać się na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tego obszaru. W trakcie realizacji ustaleń planu istotne będzie uwzględnienie w projektach budowlanych sformułowanych w planie nakazów i zakazów.

Narzędziem ochrony środowiska jest także państwowy monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, który na podstawie prowadzonych pomiarów i obserwacji lokalizuje strefy problematyczne i wdraża odpowiednie działania naprawcze.

Nie wskazuje się dodatkowych narzędzi/metod dla dokonania analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

1.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obowiązek określenia transgranicznego oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, którą sporządzono w Espoo 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110).

Obszar opracowania znajduje się w poza strefą przygraniczną. Dystans dzielący obszar opracowania od granicy z Republiką Federalną Niemiec wynosi ok 45 km. Biorąc pod uwagę zakres przestrzenny i rzeczowy wprowadzanych zmian w projekcie planu należy przyjąć, iż nie będzie występowało transgraniczne oddziaływanie na środowisko, w tym przekraczania miejscowych granic administracyjnych.

1.5. Podstawa prawna opracowania

Podstawą sporządzenia prognozy są obowiązujące przepisy, ustawy i rozporządzenia:

1. Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzięki fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa) (Dz.U.UE.L.1992.206.7).
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.UE.L.2010.20.7).
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336).
4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 r., poz. 997 z późn. zm).
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm).
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z).
7. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478).
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 633 z późn. zm).
9. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2024 r., poz.530 z późn. zm);
10. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. 2024 poz. 576).
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315).
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz.U. 2008 nr 48 poz. 284).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713 z późn. zm.);
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1724). z późn. zm.)
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2022 poz. 2630)
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

2. Charakterystyka stanu środowiska oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

2.1. Obecne użytkowanie terenu

Pod względem funkcjonalnym obszar zmiany planu można podzielić na sześć charakterystycznych części.

Pierwszą część największą stanowią pola uprawne oraz użytki zielone zlokalizowane w północnej

części opracowania, przez które przepływa rzeka Stepnica. Są to użytki orne klasy III b i V b. oraz łąki klasy III i pastwiska IV klasy. Obszar podlega sukcesji naturalnej, porośnięty jest samosiejkami drzew i krzewów oraz roślin łąkowych. Grunty orne (część) w projekcie planu stanowią obszar przewidziany do rozbudowy cmentarza.

Drugi obszar znajdujący się w centralnej części terenu opracowania stanowi cmentarz komunalny w Maszewie, o powierzchni około 2,7 ha. Innym typem obszarów są tereny zieleni urządzonej rozmieszczonej wyspowo na całym obszarze opracowania oraz zielni nieurządzonej w okolicach ulicy Brzozowej we wschodniej części opracowania.

Osobną kategorię stanowią tereny zlokalizowane w południowo-zachodnim narożniku opracowania będące pierwotnie obszarami zielonymi przedpola murów obronnych starego miasta. Obecnie teren został zagospodarowany na wzór ogrodów działkowych wraz z nielegalnie wzniesioną zabudową. Obszar przecięty jest również rzeką Stepnicą. Południowy kraniec opracowania reprezentowany jest jako obszar zwartej zabudowy starego miasta znajdującego się w granicach średniowiecznych murów obronnych. Obiekty starego miasta podlegają ochronie konserwatorskiej.

Pozostałe tereny opracowania stanowią wielofunkcyjne tereny mieszkaniowe, usługowe oraz rzemieślnicze. Znajduje się tu min. bank, Polo Market, Szkoła Podstawowa, domy jednorodzinne i wielorodzinne.

W południowo-wschodniej części opracowania obowiązuje plan rewaloryzacji przyjęty uchwałą Nr XVIII/117/96 Rady Gminy i Miasta w Maszewie z dnia 26 marca 1996 r. W uproszczeniu, plan pokrywa obszar zwartej zabudowy starego miasta, obszary zielone przedpola murów obronnych starego miasta oraz część zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W odniesieniu do terenu przedpola murów obszar został wskazany jako strefa krajobrazowa KZ – krajobraz zielony. Miał on stanowić zielone przedpole widokowe Starego Miasta. Obowiązywał na nim zakaz zabudowy. Tym samym należy zauważyć, że obecne budowle znajdujące się na tym obszarze stoją w sprzeczności z zapisami obowiązującego planu.

W południowej części opracowania obowiązuje plan miejscowy przyjęty uchwałą Nr IX/51/2015 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 29 września 2015 r. Odnosi się on do terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej i takie też tereny elementarne wydziela.

Ryc. 1. Użytkowanie terenu (opracowanie własne na podstawie danych: Główny Urząd Geodezji i Kartografii – geoportal.gov.pl).

2.2. Położenie i rzeźba terenu

Obszar opracowania położony jest w powiecie Goleniowskim, w północnej części miasta Maszewo. Według podziału fizycznogeograficznego Polski (regionalizacja fizyczno-geograficzna Polski wg Kondrackiego) należy do podprovincji Pobrzeża Południowobałtyckiego, makroregionu Pobrzeża Szczecińskiego i stanowi mezoregion – Równina Nowogardzka. Obszar opracowania stanowi raczej płaski, lekko opadający w kierunku wschodnim (rzeki) krajobraz z rzędnymi wysokościowymi w przedziale 60,4 – 67,9 m n.p.m.

Ryc. 2. Lokalizacja obszaru objętego zmianą planu.

Obszar stanowi wielobok o powierzchni 27,25 ha w uproszczonym obrysie, ograniczony ulicami: Radosną, Lipową, Brzozową, Kwiatową, Tadeusza Kościuszki, 1 Maja i od zachodu ul. Jedności Narodowej. Teren opracowania graniczy od strony:

- północnej z terenami rolnymi gruntów ornych, łąk i pastwisk oraz luźną zabudową jednorodzinną;
- wschodniej z terenami zabudowy jednorodzinnej;
- południowej z terenami zielonymi przedmurza zaadaptowanymi na ogrody działkowe wraz z zabudową oraz z obszarem starego miasta;

- zachodniej z zabudową miejską jednorodzinną i usługowo handlową (szkoła podstawowa, bank, apteka i inne).

2.3. Budowa geologiczna

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki J., 2000) położenie gminy jest następujące:

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Pobrzeże Południowobałtyckich (313)

Makroregion: Pobrzeże Szczecińskie (313. 2/3)

Mezoregion: Równina Nowogardzka (313.32)

Równina Nowogardzka jest to falista morena denną urozmaiconą pagórami kemowymi, drumlinami oraz płytkimi rynnami i licznymi zagłębieniami po bryłach martwego lodu. Położona jest na wysokościach od 40 m n.p.m. nad krawędzią doliny Iny do 75 m n.p.m. w rejonie Maszewka. Wysoczyzna rozcięta jest przez liczne rynny subglacjalne wykorzystywane przez rzeki: Krąpiel, Pęczinka, Małka, Sokoła i Kania.

W granicach Równiny Nowogardzkiej wydzielony został mikroregion – rynna maszewsko - tychowska. Rozciąga się od jez. Długiego na płn. od Maszewa do doliny Iny w okolicy Tychowa i Krąpeli w gminie Stargard. Rynna ma przebieg południkowy. W obniżeniach rynny powstał szereg zbiorników wodnych wśród których są jeziora parlińskie i maszewskie. W granicach gminy rynna charakteryzuje się znacznymi przegłębieniami i licznymi progami. Deniwelacje w stosunku do wysoczyzny sięgają 20-25 m. Ściany rynny są miejscami strome. W obrębie dna rynny przeważają użytki zielone, na skarpach użytki zielone, pola uprawne i zadrzewienia. Rynna stanowi jeden z ciekawszych elementów krajobrazowych gminy. Na jej krawędzi położone jest miasto Maszewo.

Obszar opracowania pomimo swojego względnie niewielkiego obszaru znajduje się na dwóch arkuszach Mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz 230 – Stargard (N-33-91-C) oraz arkusz 192 – Jenikowo (Dębice) (N-33-91-A). Rzeźba terenu na obszarze ma charakter młodoglacjalny tzn. ukształtowana została w okresie recesji (cofania) lądolodu fazy pomorskiej i pokryta jest utworami czwartorzędowymi.

Najstarsze osady reprezentowane są przez piaski, mułki, piaski pyłowe i ły, miejscami z wkładkami węgla brunatnego stwierdzonych na osadach oligocenu dolnego lub kredy górnej. Utwory miocenu stanowią większą część podłoża pod czwartorzędowego.¹

Utwory czwartorzędowe (plejstocen) reprezentowane są przez gliny zwałowe związane z aktywnością lodowca podczas zlodowacenia Odry, Warty i Wisły. Najstarsze gliny zlodowacenia Odry odznaczają się stosunkowo niewielką miąższością wynoszącą ok. 7-8 m, występują na wysokości od 15 m p.p.m. do 23 m n.p.m.

Gliny zwałowe zlodowacenia Warty rozpoznano w wielu otworach prawie na całym obszarze arkusza. Pod Maszewem stwierdzono je na wysokości 23–44 m n.p.m., a ich miąższość osiąga 21 m. Ostatnie, plejstocenie zlodowacenie, czyli zlodowacenie Wisły również reprezentowane jest przez gliny zwałowe. Ich miąższość dochodzi do 12,2 m. W rejonie Maszewa bezpośrednio na glinach zwałowych zdeponowane są piaski i żwiry wodnolodowcowe. Są to najmłodsze osady związane z akumulacją i erozją wodnolodowcową przed czołem cofającego lądolodu.

W dolinach rzeki Stepnica występują holocenne piaski rzeczne den dolinnych i tarasów zalewowych 0,0–1,0 m n. p. rzeki. Osady te stanowią jasnoszare piaski drobno- i średnioziarniste z przewarstwieniami brunatnego humusu. Ich miąższość osiąga 6,0 m.² Najmłodszymi osadami są torfy, miejscami z przewarstwieniami namułów torfiastych, występujące na dnie doliny rzeki Stepnica.

Obszar opracowania stanowi raczej płaski, lekko opadający w kierunku wschodnim (rzeki) krajobraz z rzędnymi wysokościami w przedziale 60,4 – 67,9 m n.p.m.

¹ Andrzej Piotrowski, Justyna Relisko-Rybak *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski 1:50 000 arkusz Janikowo (192)*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2017

² Tamże, s. 20.

2.4. Warunki glebowe, gruntowo-wodne i złoża surowców naturalnych

Obszar opracowania znajduje się w dorzeczu Odry w nomenklaturze jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) obszar nazywa się Stepnica (RW60001031429). Miasto Maszewo położone jest w ramionach rzeki Stepnica i jej dopływu Leśnicy. Przez obszar opracowania przechodzi dział wodny zlewni elementarnych w wyniku czego z terenu Maszewa część wód opadowych odprowadzonych jest do Stepnicy, a część do Leśnicy przy czym w związku, że Leśnica jest dopływem Stepnicy wody z Leśnicy ostatecznie wpływają do Stepnicy. Obie rzeki znajdują się w zlewni rzeki Gowienica, która z kolei niesie swoje wody ku Zalewowi Szczecińskiemu.

Przez obszar opracowania, południkowo po stronie wschodniej przepływa rzeka Stepnica. Jest to niewielki ciek wodny o całkowitej długości 34,2 km, posiadająca swe źródła w rejonie Godowa na północ od Maszewa. Fragment rzeki Stepnica znajdujący się w granicach opracowania charakteryzuje się zadbanym brzegiem o równych krawędziach oraz widocznie czyszczonym korycie cieku.

Zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Według Informatycznego Systemu Osłony Kraju, bazującego na danych z Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, obszar opracowania znajduje się poza terenami zagrożonymi wystąpieniem powodzi.

Głównym, użytkowym poziomem wodonośnym, wykorzystywanym na obszarze opracowania jest czwartorzędowy, międzyglinny poziom wodonośny. Poziom reprezentowany przez jedną warstwę zbudowaną z piasków i piasków ze żwirami o miąższości do ponad 7,5 m i występuje na głębokości od 22 m p.p.t. Współczynnik filtracji poziomu obliczony na podstawie próbnego pompowania wynosi 25,2 m/24h, a wydajność potencjalna zmienia się w przedziale od 30 do 50 m/h. Co do zasady obszar jednostki ze względu na izolację warstw użytkowych utworami słabo przepuszczalnymi tworzącymi nadkład o grubości od 20 do około 48 m, został zaliczony do niskiego stopnia zagrożenia. W Maszewie, gdzie zlokalizowane są małe zakłady przemysłowe zagrażające jakości wód podziemnych, zaznaczono obszar o średnim stopniu zagrożenia.³

Poziom użytkowy posiada wody dobrej jakości, chociaż występują zwiększone ilości żelaza, co jest zjawiskiem powszechnym. Woda wymaga uzdatniania dla potrzeb użytkowych ludności lub produkcji.

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych, tym bardziej nie ma obszarów górniczych i terenów górniczych. Najbliższe udokumentowane zasoby surowców skalnych (nie eksploatowane) pod postacią żwirów i piasków w szacunkowej wartości 2,7 mln t. znajdują się ok. 1,2 km na południe od granic obszaru opracowania. Złoże "Maszewo II" nie było nigdy eksploatowane i uznane jest za złoże konfliktowe ze względu na położenie w granicach GZWP nr 123 Stargard – Goleniów.

2.5. Flora i fauna

Według Regionów Geobotanicznych Polski wg Matuszkiewicza (Regionalizacja Geobotaniczna Polski, J. M. Matuszkiewicz, 2008) analizowany obszar opracowania zlokalizowany jest w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Południowobałtyckiej, w Dziale Pomorskim (A), Krainie Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4), Okręgu Nowogardzko – Choszczyńskim (A.4.1), podokręgu Suchańskim (A.4.1.a). Określenie potencjalnych siedlisk różnych formacji roślinnych wskazuje charakter szaty roślinnej jaka wystąpiłaby, gdyby przyroda mogła rozwijać się samorzutnie, bez ingerencji człowieka. Według Mapy". Potencjalna roślinność naturalna Polski" Matuszkiewicza (IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r.), na obszarze opracowania potencjalnymi naturalnymi zbiorowiskami roślinnymi są:

³ Tamże, s. 25.

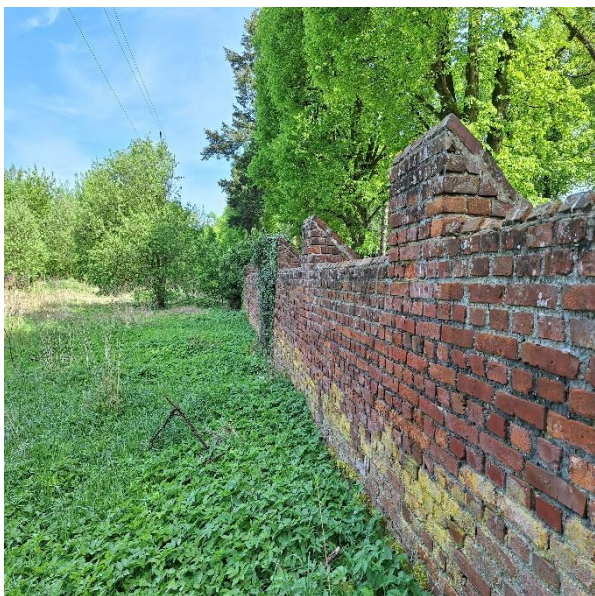
- niżowe łęgi jesionowo – olszowe (Circaeo-Alnetum)
- żyzna buczyna niżowa (Melico – Fagetum)

Jednak roślinność tego obszaru ma bardzo wyraźny indywidualny charakter, na który składa się szereg czynników zarówno naturalnych w tym geologicznych, ukształtowanie terenu, a przede wszystkim szybka sukcesja naturalna i antropogeniczna.

W obszarze opracowania wyróżniono pięć charakterystycznych typów obszarów przyrodniczych:

- Teren cmentarza komunalnego
- Zbiorowiska zaroślowe na północ od cmentarza
- Tereny zielone roślinności urządzonej i nieurządzonej
- Ogrody działkowe
- Zbiorowiska zaroślowe przedpola murów obronnych.

Teren cmentarza komunalnego, na którym dominują nasadzenia buków pospolitych w odmianie zielonej i czerwonej (*Fagus sylvatica*), świerków serbskich (*Picea omorika*), dodatkowo występują pojedyncze nasadzenia daglezi (*Pseudotsuga menziesii*) oraz brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*). Wśród nasadzeń przy nagrobnych można zaobserwować takie rośliny jak żywotniki zachodnie (*Thuja occidentalis*) w różnych odmianach, cisy (*Taxus baccata*), bukszpany zwyczajne (*Buxus sempervirens*), jałowce (*Juniperus*). Północna część cmentarza ogrodzona jest zabytkowym murem z czerwonej cegły, który w dużej mierze pokryty jest bluszczem pospolitym (*Hedera helix*). Od strony wschodniej znajdują się nasadzenia żywopłotowe z berberysów (*Berberis*) oraz ligustra pospolitego (*Ligustrum vulgare*), wejście od strony północnej obsadzone jest żywotnikami zachodnimi (*Thuja occidentalis*). Zieleń cmentarna jest uporządkowana i utrzymana w dobrym stanie (zaobserwowano systematyczne cięcia pielęgnacyjne).

Fot. 1. Północne ogrodzenie cmentarza.

Fot. 2. Podrostry drzew.

Fot. 3. Cmentarz komunalny.

Zbiorowiska zaroślowe na północ od cmentarza w których główną warstwą, decydującą o strukturze i funkcjonowaniu fitocenoz jest warstwa krzewów i podrostów. Największy obszar, który podlega żywiołowej sukcesji naturalnej zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza i stanowi teren przeznaczony na rozbudowę owego cmentarza. Obecnie porośnięty jest podrostami drzew takich jak:

- buk pospolity (*Fagus sylvatica*),
- brzoza brodawkowata (*Betula pendula*),
- leszczyna pospolita (*Corylus avellana*),
- wierzbowa iwa (*Salix caprea*),

Warstwa krzewów reprezentowana jest przez

- głogi jednoszyjkowe (*Crataegus monogyna*)
- lilak pospolite (*Syringa vulgaris*),

Natomiast w poszyciu odnajdujemy:

- wrotycze pospolite (*Tanacetum vulgare*),
- nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*)
- bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*).

Fot. 4. Podrosty drzew.

Fot. 5. Sukcesja naturalna i aleja śliw.

Tereny zielone roślinności urządzonej i nieurządzonej stanowią istotny element fizjonomii każdego miasta. Poza funkcją estetyczną odgrywają ważne funkcje biologiczne oraz areosanitarne. Tym co odróżnia obszary, na których następuje sukcesja naturalna od terenów zieleni miejskiej jest celowość działania. Zwarzywszy na prozdrowotne właściwości zieleni miejskiej dla mieszkańców poprzez chociażby poprawę warunków areosanitarnych (czystość powietrza) czy termicznych⁴, władze miejskie w tym miasta Maszewo coraz większą wagę przywiązują do odpowiedniego kreowania terenów zieleni niskiej i wysokiej w mieście.

Zieleń wysoka na obszarze opracowania to przede wszystkim aleje drzew porastające główne ciągi komunikacyjne. Wzdłuż ul. Jedności Narodowej rosną okazałe kasztanowce pospolite (*Aesculus hippocastanum*) oraz kilka lip drobnolistnych (*Tilia cordata*). Wzdłuż ul. Nowogardzkiej posadzone zostały robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*) szczepione na pniu. W ciągu ulicy 1 Maja rosną lipy drobnolistne (*Tilia cordata*).

W głębi terenu, wzdłuż ogrodzenia dawnej piekarni rośnie charakterystyczny szpaler kilkunastu świerków.

W północnej części opracowania znajduje się dużo budynków jednorodzinnych, na posesjach których znajduje się bardzo dużo różnorodnych nasadzeń. Dominują świerki białe (*Picea glauca*), świerki pospolite (*Picea abies*), żywotniki zachodnie (*Thuja occidentalis*), leszczyny pospolite (*Corylus avellana*), tamaryszki (*Tamarix*), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*) oraz nasadzenia drzew i krzewów owocowych. W sąsiedztwie budynków wielorodzinnych lub użyteczności publicznej występuje zieleń urządzona. Są to najczęściej żywopłoty (żywotniki zachodnie, tawuła), klomby oraz trawniki.

⁴ Niwelowanie efektu „wyspy ciepła”. Tereny miejskie zwartej zabudowy, z dużą powierzchnią chodników, ulic zagrzewa się mocniej niż tereny zielone.

Największe połacie zieleni nieurządzonej w granicach opracowania znajdują się w ciągu drogi wojewódzkiej 106 w ramionach ulicy Brzozowej. Jest to pas zieleni nieużytkowanej porośnięty chwastami jedno i wieloletnimi. Znajduje się tam także zaniedbany rów melioracyjny, który spłaszcza się wzdłuż drogi. Dodatkowo teren ten służy, jako miejsce parkowania samochodów (są to miejsca z widocznymi śladami regularnego wykaszania). Występuje tu roślinność łąkowa, bez krzewów oraz drzew. Zaobserwowano takie gatunki jak wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), brodawnik zwyczajny (*Leontodon hispidus*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), groszek pachnący (*Lathyrus odoratus*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), jeżyny pospolite (*Rubus caesius*), bodziszek pospolity (*Geranium*), także różne odmiany pospolite traw.

Fot. 6. Zielenie nieurządzona ul. Brzozowa.

Fot. 7. Zielenie urządzona ul. Nowogardzka.

Fot. 8. Klomb (rondo im. ks. kan. Jana Żyły).

Największe połacie zieleni nieurządzonej w granicach opracowania znajdują się w ciągu drogi wojewódzkiej 106 w ramionach ulicy Brzozowej. Jest to pas zieleni nieużytkowanej porośnięty chwastami jedno i wieloletnimi. Znajduje się tam także zaniedbany rów melioracyjny, który spłaszcza się wzdłuż drogi. Dodatkowo teren ten służy, jako miejsce parkowania samochodów (są to miejsca z widocznymi śladami regularnego wykaszania). Występuje tu roślinność łąkowa, bez krzewów oraz

drzew. Zaobserwowano takie gatunki jak wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), brodawnik zwyczajny (*Leontodon hispidus*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), groszek pachnący (*Lathyrus odoratus*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), jeżyny pospolite (*Rubus caesius*), bodziszek pospolity (*Geranium*), także różne odmiany pospolite traw.

Ogrody działkowe rozciągają się na wschód od granic starego miasta i przylegają bezpośrednio z jednej strony do murów obronnych, natomiast od zachodu ograniczone są rzeką Stepnica. Roślinność jest typowo synantropijna z licznymi nasadzeniami drzew owocowych, jabłoni, wiśni, grusz itp.

Fot. 9. Ogrody działkowe na przedpolu murów obronnych.

Zbiorowiska zaroślowe przedpola murów obronnych to głównie krzewy, podrosty oraz wyspowa skupiska roślinności wysokiej. W północnej części, między murami miejskimi, a ulicą Nowogardzką znajduje się enklawa drzew i krzewów. Są to głównie:

- leszczyna pospolita (*Corylus avellana*),
- wierzba iwa (*Salix caprea*),
- brzoza brodawkowata (*Betula pendula*),
- klon jawor (*Acer pseudoplatanus* L.)
- dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.)
- kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*)
- lipa drobnolistna (*Tilia cordata*).

Stwierdzono rozwój typowych gatunków roślinności ruderalnej, niezagrożonych wyginięciem, należących do pospolitych i częstych w granicach miejscowości Maszewo.

Są to głównie rośliny takie jak:

- Żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare*)
- Świerzbica (*Knautia*)
- Mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*)
- Krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*)
- Koniczyna (*Trifolium*)
- Szczaw (*Rumex*)
- Bodziszek cuchnący (*Geranium robertianum*)
- Glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*)
- Powój polny (*Convolvulus arvensis*).

W rejonie rzeki Stepnica poniżej ulicy Nowogardzkiej występuje niewielkie obniżenie terenu o okresowym zawilgoceniu. Tu również występują liczne podrosty głównie wierzby iwa (*Salix caprea*)

i lipy drobnolistne (*Tilia cordata*). Sąsiedztwo działek sprawia, że samorzutnie rozsiały się drzewa owocowe min. śliwy.

Fot. 10. Zbiorowiska zaroślowe przedpola murów obronnych.

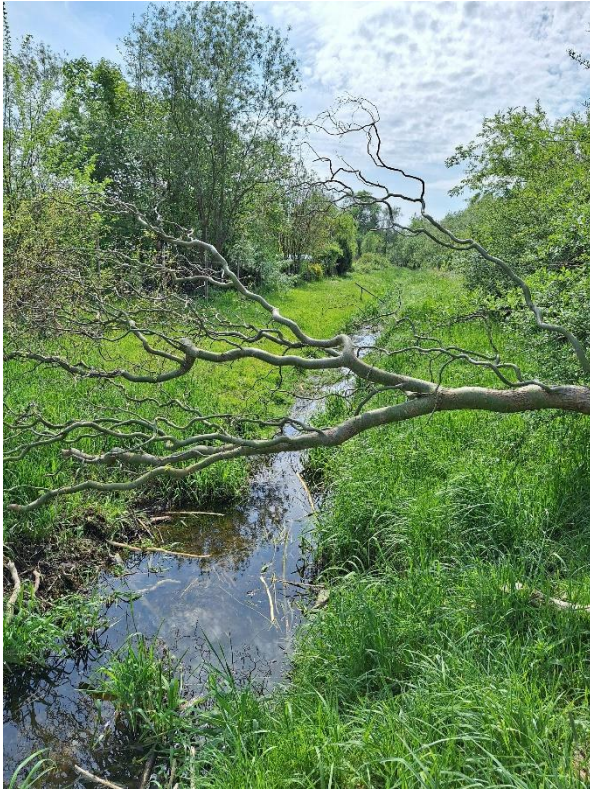

Fot. 11. Zbiorowiska zaroślowe przedpola murów obronnych.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300), nie stwierdzono występowania drzew i/lub krzewów kwalifikujących się do uznania za pomnik przyrody ożywionej.

W granicach opracowania nie występują również gatunki roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową na mocy rozporządzeń Ministra Środowiska dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz. 1409) oraz w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz. 1408). Nie zidentyfikowano również w granicach opracowania siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk

przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej.

Fot. 12. Rzeka Stepnica.

Fot. 13. Linia średniego napięcia.

FAUNA

W granicach omawianego terenu występuje szereg ekosystemów, jak grunty orne, ciek wodny, zadrzewienia, zakrzaczenia, zbiorowiska roślinności segetalnej. Są to miejsca korzystne dla przedstawicieli fauny, dając okresowo warunki bytowania i rozrodu

W Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, na obszarze opracowania i przy jego granicach oraz w trakcie wizji lokalnej nie stwierdza się stanowisk chronionych gadów. Teren stanowi potencjalnie atrakcyjne siedliska dla ptaków, ze względu na liczne nasadzenia drzew i krzewów. Stwierdzono tam głównie bytowanie i przemieszczanie się pospolitych gatunków związanych z terenami zabudowanymi oraz rosnącymi w ich granicach drzewami.

Są to głównie:

- Szpak (*Sturnus vulgaris*)
- Sroka (*Pica pica*)
- Wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*)
- Kawka zwyczajna (*Corvus monedula*).

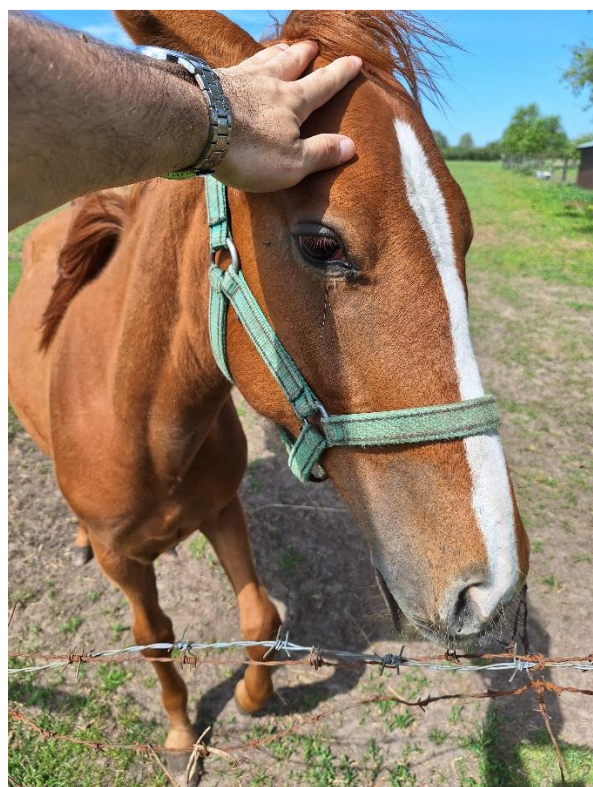
Pomimo występowania ciek wodnego nie stwierdzono bytności przedstawicieli ichtiofauny oraz płazów. Ponadto brak jednoznacznie wyeksponowanych słonecznych miejsc, co nie stwarza dogodnych warunków dla gadów. Zaobserwowano natomiast ślady świadczące o aktualnej bytności bobra.

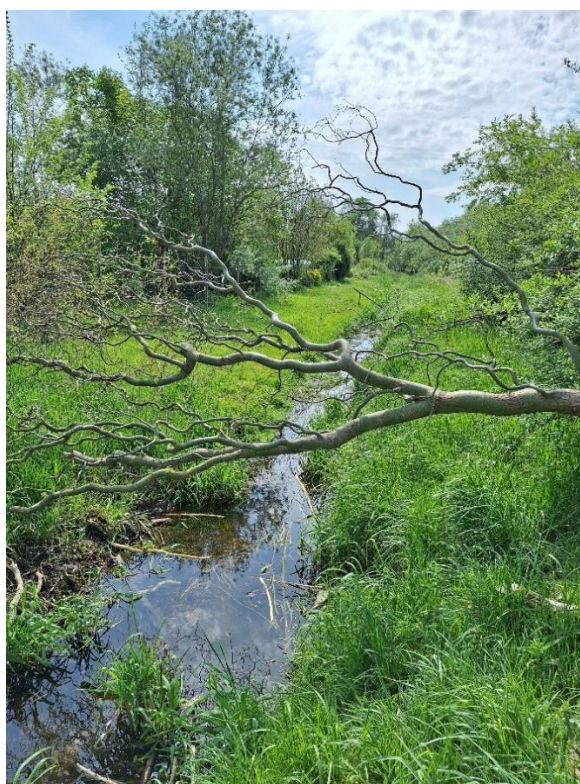
Fot. 14. Ślady bytności bobra.

Fot. 15. Ślady bytności bobra.

Fot. 16. Żrebak.

Fot. 17. Ślady bytności bobra.

2.6. Warunki klimatyczne

Obszar opracowania ekofizjograficznego leży w granicach Krainy VI – Pyrzycko – Goleniowskiej. Kraina ta obejmuje Nizinę Szczecińską i obszary położone na zachód od Szczecina. Teren tej krainy wznosi się przeciętnie od 20 do 60 m n.p.m. Średnia roczna suma usłonecznienia rzeczywistego wynosi od 1500 do 1550 godzin. Południkowy przebieg izoterm średniej rocznej temperatury powietrza (8,0 -8,5°C) świadczy o ocieplającym wpływie Oceanu Atlantyckiego, co uwidacznia się głównie w chłodnej porze roku. W styczniu izoterma -1,0°C dzieli krainę na dwie części – zachodnią, cieplejszą ze średnią temperaturą od -1,0°C do -0,6°C i wschodnią chłodniejszą, w której temperatura waha się od -1,0°C do -1,2°C. natomiast w lipcu temperatura wzrasta z północnego wschodu na południowy zachód – od 17,4°C do 17,8°C. Ostatnie przymrozki wiosenne z wysokości 200 cm n.p.g. zanikają na ogół między 25 a 30 kwietnia, a tylko we wschodniej części krainy nieco później, przed 3 maja.

Te ogólne warunki klimatyczne są na obszarze opracowania modyfikowane przez ukształtowanie i pokrycie terenu.

2.7. Walory krajobrazowe i kulturowe

W granicach obszaru zmiany planu występują zabytki podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wpisane do rejestru Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Są to:

- teren starego miasta – decyzja o wpisie do rejestru nr 42 z 1955-07-30
- mury obronne - decyzja o wpisie do rejestru nr 408 z 1963-12-05

Miasto ma obecnie układ wielodrożny, typu gwiazdowego z rozbudowanymi przedmieściami, z czytelnym układem przestrzennym miasta średniowiecznego o kolistym kształcie murów obronnych, z pierwotnym szachownicowym układem ulic, znajdującym się w centrum miejscowości. Wytyczenie granic miasta i podziałów parcelacyjnych nastąpiło na mocy prawa magdeburskiego, nadanego w 1278 r. przez biskupa Hermana von Gleichen. W 1286 r. biskup przeniósł miasto na prawo lubeckie. Od końca XIII do połowy XIV wieku kształtował się układ urbanistyczny średniowiecznego miasta. Obejmował on obwarowania miejskie o kolistym zarysie (wzdłuż ob. ulic: Kwiatowej, Sawickiej, Głowackiego).⁵

Mury obronne, otaczające Stare Miasto w obrębie ul. Kwiatowej, wznoszono od XIV w. z kamienia polnego, później uzupełnianego murami ceglany. Jedyna baszta obronna (baszta Francuska) zachowana w ciągu murów przy ul. Jedności Narodowej (w bliskim sąsiedztwie planu w części południowo zachodniej) ma formę walca zwieńczonego płaskim stożkowatym hełmem. Dawne ziemne obwałowania i fosa wokół murów, po rozplantowaniu, w dużej części są zajęte pod ogrody. Przejazd przez mury od strony południowej odbywał się poprzez przebicie wykonane ok. 1866 r. dla ulicy Wojska Polskiego, od północy wykonano w ciągu ul. Jedności Narodowej i ul. 1 Maja.⁶

Na terenie opracowania znajdują się ponadto obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) gminy Maszewo. Są to:

- cmentarz komunalny, którego początki sięgają XIX w. wraz z jego elementami historycznego zagospodarowania,
- stanowisko archeologiczne Maszewo 15 (AZP 29-10/18).

Na obszarze opracowania obowiązuje plan rewaloryzacji przyjęty Nr XVIII/117/96 Rady Gminy i Miasta w Maszewie z dnia 26 marca 1996 r. Dla obszaru Starego Miasta, w obrębie średniowiecznych murów obronnych oraz przedpoła ustanawia odpowiednio strefy krajobrazowe: Stare Miasto (podstrefa SM III – zabudowa miejska, średniej intensywności o zróżnicowanej formie zabudowy pierzei ulicznej) i Krajobraz Zielony. Dokument wprowadza szereg obostrzeń i zakazów związanych z zachowaniem historycznych walorów obiektów i przestrzeni. Na szczególnie uwzględnienie (w warunkach powszechnego ignorowania zapisów w/w dokumentu) zasługują tereny przedpoła murów obronnych wskazanych jako Krajobraz Zielony. W myśl ustaleń w/w dokumentu obszar powinien pełnić funkcję zielonego przedpoła widokowego Starego Miasta. Dopuszcza się zieleń o charakterze parkowym lub

⁵ Gminny program opieki nad zabytkami gminy Maszewo na lata 2013-2026, Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, Szczecin 2022-2023.

⁶ Tamże, s. 41

ogrodów. Teren winien mieć charakter otwarty, publiczny dla ogółu mieszkańców. Zieleń wysoką należy komponować w sposób umożliwiający zachowanie widoków na sylwetkę Starego Miasta, w tym murów obronnych.

Studium gminy i miasta Maszewo wprowadza na obszarze opracowania strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa A – Stare Miasto w obrębie murów miejskich w Maszewie. Strefa pełnej ochrony dobrze zachowanych układów przestrzennych. Ścisłej ochronie podlega historyczna kompozycja obszaru oraz zabytkowa zabudowa. Wszelka działalność wymaga zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Strefa E – przedpole murów miejskich w Maszewie. Strefa ochrony ekspozycji historycznego zespołu lub jego dominanty, obejmująca tereny umożliwiające widok na panoramę. Ochronie podlega teren stanowiący zabezpieczenie widoku na zabytek (w tym przypadku mury i stare miasto). Warunki ochrony polegają na wyłączeniu spod zabudowy zakłócającej wgląd na zabytek.
- Strefa K – cmentarz komunalny. Strefa ochrony krajobrazu związana z historycznym krajobrazem lub związanym z działalnością człowieka. W tym przypadku ochronie winien podlegać układ kwater cmentarnych, zabytki sepulkralne i inne elementy urządzenia cmentarza.
- Strefa W.III - ograniczonej ochrony konserwatorskiej. W granicach w/w strefy dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami, na których inwestora obowiązują:
 - Powiadomienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 2 tygodni przed przystąpieniem do prac.
 - Uzgodnienie i opiniowanie wszelki poczynań inżynierskich i budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
 - Konieczność przeprowadzenia archeologicznych badań inwentaryzacyjnych przed rozpoczęciem prac ziemnych.

2.8. Ochrona przyrody

Obszar zmiany planu nie znajduje się w granicach prawnych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2023 r. 1336 t.j.).

W Waloryzacji przyrodniczej gminy Maszewo⁷, w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego i dalej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo obszar opracowania znajduje się w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego ZPK „Rynna Maszewsko – Tychowska”. Są to dwie wyróżniające się w krajobrazie formy rzeźby polodowcowej - rynny polodowcowe, o walorach krajobrazowych i przyrodniczych proponowane ochronie w celu zapobieżenia ich degradacji krajobrazowej i estetycznej.

2.9. Obszary i obiekty prawnie chronione

Na mocy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023.0.977 r. z późn. zm.) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 z późn. zm.) ochronie podlegają:

- Teren starego miasta – decyzja o wpisie do rejestru nr 42 z 1955-07-30.
- Mury obronne - decyzja o wpisie do rejestru nr 408 z 1963-12-05.
- Strefa A – Stare Miasto w obrębie murów miejskich w Maszewie. Strefa pełnej ochrony dobrze zachowanych układów przestrzennych.
- Strefa K – cmentarz komunalny. Strefa ochrony krajobrazu związana z historycznym krajobrazem lub związanym z działalnością człowieka.
- Strefa W.III - ograniczonej ochrony konserwatorskiej.

⁷ Waloryzacja Przyrodnicza gminy Maszewo, Biuro Konserwatora Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2021

2.10. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku polega na określeniu kierunków i możliwości intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie. Prognozowane zmiany środowiska mogą mieć podłoże naturalne albo antropogeniczne.

Kierunki przekształceń terenów w dużej mierze związane są z prawodawstwem, które określa zasady i możliwości użytkowania terenu. Na terenie opracowania obowiązują dwa plany:

1. plan miejscowy przyjęty uchwałą Nr IX/51/2015 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 29 września 2015.
2. plan rewaloryzacji przyjęty Nr XVIII/117/96 Rady Gminy i Miasta w Maszewie z dnia 26 marca 1996 r.

Plan miejscowy dotyczy terenu w kwartale ulic: Jedności Narodowej, 1 Maja, Kwiatowej i Nowogardzkiej. Określa warunki zabudowy dla terenów usługowych i mieszkalnych. Teren jest w pełni zagospodarowany, tak więc ani obecny ani potencjalny plan nie zmienia wiele w tym obszarze.

W części starego miasta oraz na przedmurzu obowiązują plany rewaloryzacji. Ustalenia mają już prawie 20 lat i w części zostały skonsumowane.

Poza terenami obecnie objętymi aktami prawa miejscowego, dotychczasowy sposób zagospodarowania odbywał się na zasadzie wydawania decyzji o warunków zabudowy. Nie gwarantuje to spójności oraz integralności terenu zwłaszcza w kontekście ochrony przyrody. Realizacja poszczególnych inwestycji w trybie warunków zabudowy z racji swojego punkтового charakteru niejednokrotnie nie uwzględnia szerszego oddziaływania inwestycji na występującą florę i faunę, przecina ewentualne korytarze ekologiczne, szlaki przemieszczania się zwierzyny między kompleksami leśnymi (bardzo nielicznym w tej części gminy tym bardziej cennymi). W dalszym ciągu będzie postępowała sukcesja naturalna na terenach nieuporządkowanych, zwłaszcza w dolinie rzeki Stepnica oraz w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza. W warunkach miejskich jest to niepożądane, ponieważ, poza pozytywnymi cechami jakimi są bez wątpienia nieskrępowany rozwój flory, takie miejsca z czasem stają się dzikimi wysypiskami śmieci (co wizja lokalna zdaje się potwierdzać).

Tereny rolnicze na obszarze opracowania, składające się na grunty orne, łąki i pastwiska dalej będą użytkowane, przynajmniej w zakresie gruntów ornich. Tereny zielone poza niewielkim fragmentem wydają się nieużytkowane. Charakter roślinności pastwisk i łąk zarówno pod względem składu jak i struktury gatunkowej związany jest z wypasem zwierząt. Antropogeniczny czynnik jakim jest wypas czy użytkowanie kośne łąk wraz z czynnikami środowiskowymi takimi jak: klimat, rzeźba terenu, położenie geograficzne, determinują rodzaj siedliska, a co za tym idzie skład gatunkowy roślinności. Tym samym zarówno człowiek jak i zwierzęta stają się integralnym elementem ekosystemu w tym konkretnym przypadku. Zaniechanie koszenia łąki czy wypasu zwierząt doprowadzi do przekształcenia siedliska. W wyniku sukcesji naturalnej zaczną się pojawiać podrośla drzew i krzewów.

Zmiana planu następuje w wyniku chęci powiększenia cmentarza spowodowana wyczerpywaniem się miejsca na obszarze o dotychczasowej powierzchni. Wg. GUS na terenie miasta średnio umiera ok. 30 osób. Wraz z przyspieszaniem się starzenia społeczeństwa, co jest trendem ogólnie polskim umiarkowanie wzrośnie tym samym w perspektywie kolejnych 10 lat. Problem miejsca na pochówki będzie się tylko nasilał.

3. Stan i jakość środowiska na obszarze opracowania

3.1. Zanieczyszczenie powietrza i hałas

Poziom stężenia zanieczyszczeń w atmosferze jest wypadkową wielkości emisji zanieczyszczeń oraz warunków meteorologicznych. Do czynników wpływających na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń - w szczególności warunkujących ich zasięg oraz prędkość przemieszczania się - należą kierunek wiatru, temperatura powietrza, dyfuzja i turbulencja, wilgotność względna oraz kondensacja pary wodnej i opad atmosferyczny.

Zanieczyszczenia powietrza są głównie autochtoniczne, czyli pochodzą z obszaru opracowania. Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania są skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów terenów zabudowanych związanych z eksploatacją pieców na paliwo stałe w sezonie grzewczym. W okresie grzewczym, przy niesprzyjających warunkach może dojść do przekroczeń jakości powietrza. Dzieje się to najczęściej w warunkach bezwietrznych, podczas mroźnej, bezchmurnej pogody. Zachodzi wówczas zjawisko inwersji termicznej, czyli wzroście temperatury wraz z wysokością. Jest to zjawisko odwrotne od normalnie zachodzącego rozkładu, gdzie temperatura spada wraz z wysokością. W warunkach inwersji termicznej wydobywający się dym z kominów nie może się przebić przez warstwę inwersyjną i osiada. Jeżeli jest znaczna ilość źródeł grzewczych oraz zjawisko inwersji rozciąga się w czasie może dojść do powstania smogu.

Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz zanieczyszczeń z powierzchni dróg (czyli emisja wtórna).

Według raportu z 2018 r o stanie środowiska województwa zachodniopomorskiego na terenie objętym opracowaniem jak również na obszarze miasta i gminy Maszewo nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza dla których w świetle przepisów prawa krajowego istnieje obowiązek prowadzenia oceny. tj: SO₂, NO₂, NO_x, CO, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)piren.

HAŁAS

Głównym źródłem hałasu na terenie Maszewa są ciągi komunikacyjne przebiegające przez miasto. Obszar otoczony jest ciągami komunikacyjnymi. W granicach opracowania kończy się droga wojewódzka DW133, która stanowi najszybsze połączenie z nieodległym węzłem drogi ekspresowej S6. Od wschodu do terenu przylega DW106, która biegnie tranzytem przez Maszewo od Pyrzyc przez Stargard i Nowogard również do trasy S6. Obie trasy prowadzą na północ, czyli w kierunku morza. W okresie letnim drogi te wykorzystywane są jako alternatywna trasa nad morze dla mieszkańców podążających na wybrzeże z południowych stron kraju. Przekłada się to na wzmożony ruch w mieście. Wartości średniodobowego ruchu rocznego (SDRR) na DW 106 są wyższe od średniej wojewódzkiej.

Tabela 1. Średniodobowy ruch Roczny

Lp.	Nazwa	Generalny Pomiar Ruchu	
		2015	2020/2021
1.	DW 106 (Maszewa-Nowogard do S6)	3123	3226
2.	DW 106 (Maszewo-Łęczycza do Stargardu)	3046	3786
3.	DW 113 (Maszewo-Goleniów do S6/S3)	1896	2489
4.	DW Zachodniopomorskie	2358	3126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021

1.1. Stan jakości powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych

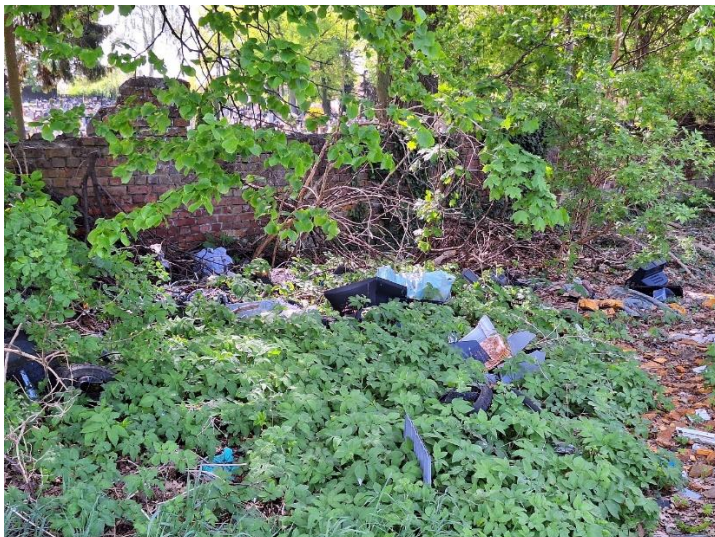
Według programu „Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025” gleby narażone są na degradację poprzez działalność związaną z rozwojem rolnictwa, sieci osadniczej i transportu. Do zwiększenia degradacji przyczyna się także ukształtowanie terenu i warunki atmosferyczne. Degradacja ma podłoże zarówno fizyczne jak i chemiczne.

Obszary najbardziej podatne na degradację gleb to głównie obszary użytkowane rolniczo. Nadmierne nawożenie, może prowadzić do zatrucia metalami ciężkimi i substancjami toksycznymi obecnymi w nawozach. Powoduje nadmierne przedostawanie się do gleby związków azotu, potasu, fosforu. Istotnym zagrożeniem jest także intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowanie środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk. Fizyczna degradacja gleb (erozja) związana z działalnością rolniczą, najczęściej powiązana jest z niewłaściwym nawożeniem, uprawą oraz likwidacją zakrzewień i zadrzewień śródpolnych.

Rozwój budownictwa zarówno mieszkaniowego jak i związany z rzemiosłem, usługami i przemysłem powoduje nieodwracalne przekształcenia wierzchniej warstwy gleby.

Transport drogowy jest kolejnym źródłem zakwaszania gleb przez zanieczyszczenia pyłowe. Z komunikacją związane są substancje ropopochodne, metale ciężkie czy związki azotu. Obszary miejskiej zabudowy, dróg utwardzonych i wszelkich powierzchni nieprzepuszczalnych stanowią potencjalne zagrożenie dla gleb związane z odpływem powierzchniowym gromadzących się zanieczyszczeń na tych powierzchniach.

Obszar opracowania jest częściowo nieużytkowany, porośnięty roślinnością ruderalną. Może prowadzić to do powstawania nielegalnych wysypisk śmieci i deponowania innych odpadów. Na terenie opracowania zlokalizowano kilka tak zwanych dzikich wysypisk. Największe znajduje się na obszarze przewidzianym pod teren nowego cmentarza. Ponadto punktowo występują na nieużytkowanym przedpolu murów obronnych.

Fot. 18. Śmieci. Przedpole murów.

Fot. 19. Dzikie wysypisko ul. Nowogardzka.

WODY

Obszar opracowania znajduje się w dorzeczu Odry w nomenklaturze JCWP obszar nazywa się Stepnica (RW60001031429). Zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 608). Przedmiotowy obszar nie jest szczególnie narażony na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. Według informacji zamieszczonych na stronie wody.isok.gov.pl/index.html, stan i potencjał ekologiczny określony został jako umiarkowany natomiast stan chemiczny jako poniżej dobrego.

Występowały przekroczenia takich substancji jak: benzo(a)piren; bromowane difenyloetery, rtęć, heptachlor. Stwierdzono, że stan ogólny jest zły.

Gmina Maszewo dotychczas nie posiada na swoim obszarze dużych, silnie uciążliwych zakładów przemysłowych. Stąd też brak jest zagrożeń wynikających z ich obecności. Tym nie-mniej do zagrożeń o skali lokalnej należy zaliczyć: zanieczyszczenie wód płynących przez ścieki bytowe i rolnicze (co jest widoczne np. w przypadku występowania mięczaków oraz ryb w rzece Stepnica), melioracje rolnicze i leśne, osuszanie terenów podmokłych dla celów rolniczych i osadniczych, regulacje cieków wodnych, zagospodarowanie rybactwie, pozyskanie surowców naturalnych (żwiru i torfu), istnienie szlaków komunikacyjnych, zainwestowanie terenu. W zakresie perspektyw wydaje się, że poprawa stanu wód może znacznie wpłynąć na stan fauny związanej ze środowiskiem wodno -błotnym. Dotyczy to w szczególności małż i ślimaków wodnych, pijawek, ważek, minogów oraz ryb.

Źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych (rzeki Stepnica) jak, ewentualnie podziemnych są tożsame ze źródłami zanieczyszczeń i degradacji gleb. Należy tu wymienić rolnictwo, tereny zurbanizowane oraz ciągi komunikacyjne. Nakładają się na to czynniki naturalne będące katalizatorem przedostawania się zanieczyszczeń do wód. Są to przede wszystkim pogoda i szerzej klimat oraz rodzaj gleb. Pod pojęciem pogody należy rozumieć głównie częstotliwość i intensywność opadów decydujących o wymywaniu z powierzchni substancji biogenych, natomiast rodzaj gleby i poniżej znajdujących się utworów skalnych decyduje o szybkości przenikania zanieczyszczeń do wód podziemnych. Nadmiar substancji biogenych w rowach i w rzekach może prowadzić do szybkiego zarastania (eutrofizacji) brzegów tym samym zmniejszenia przepływu i w konsekwencji zaniku cieku.

W zakresie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych wydaje się, że największym, zagrożeniem na omawianym obszarze są zanieczyszczenia pochodzące z terenów zurbanizowanych zarówno miejskich jak i dróg kołowych w mniejszym stopniu z terenów rolnych (w związku z przewagą łąk nad terenami ornymi). Znajduje to swoje potwierdzenie w karcie charakterystyki JCWP Stepnica, w której czytamy, że główną presją determinującą stan wody, a dokładniej jego stan troficzny w zlewni związany jest z odpływem wód opadowych z terenów zurbanizowanych. Podobnie sytuacja wygląda w składzie chemicznym wody. Źródłem presji chemicznej jest rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski. Podczas wizji terenowej na terenach zaroślowych przedpola murów obronnych w rowach biegnących od drogi do rzeki zaobserwowano substancje ropopochodne. Prawdopodobnie są to nieczystości zmywane z powierzchni drogi i poprzez rowy spływają bezpośrednio do rzeki Stepnica.

Ewentualnymi terenami, na których może dochodzić do zanieczyszczeń czy jeszcze większych przekształceń są tereny biologicznie czynne (trawniki, zieleń urządzona).

Osobnym zagadnieniem, ale z punktu widzenia ochrony wód, sprawą kluczową jest kwestia powiększenia cmentarza komunalnego. Lokalizacja nowych cmentarzy regulowana jest przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych. W myśl wymienionej ustawy cmentarz zakłada się na terenach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Natomiast Minister właściwy (...), określi, w drodze rozporządzenia, jakie tereny uznaje się za odpowiednie pod względem sanitarnym na cmentarze; rozporządzenie w szczególności powinno określać:

- szerokość pasów izolujących teren cmentarny od innych terenów, a w szczególności terenów mieszkaniowych;
- odległość cmentarza od źródeł ujęcia wody;
- wymagania co do poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze.

Fot. 20. Substancje ropopochodne rowach biegnących od drogi do rzeki.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315). Tym samym należy wyznaczyć bufor⁸ 150 metrów od zabudowań mieszkalnych, zakładów gastronomicznych, żywienia zbiorowego lub zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. Odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m od cmentarza posiada sieć wodociągową, a wszystkie budynki są do niej podłączone.

Rozporządzenie określa również odległość od granicy cmentarza do ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych. Odległość nie może być mniejsza aniżeli 500 m. Ponadto wskazuje, że na terenie cmentarza zwierciadło wód gruntowych nie może znajdować się wyżej niż 2,5 m p.p.t (poniżej poziomu terenu).

W granicach obszaru opracowania nie występują naturalne ciek i zbiorniki wodne oraz brak jest obiektów i urządzeń stanowiących zagrożenie wód powierzchniowych. Cały obszar opracowania jest w pełni skanalizowany. Ścieki kanalizacją grawitacyjno-tłoczną odprowadzane są na komunalną oczyszczalnię ścieków, a wody opadowe, zwłaszcza z terenów komunikacyjnych, odprowadzane są siecią kanalizacji deszczowej. Chroni to w dostatecznym stopniu wody powierzchniowe (poza obszarem opracowania) przed ich zanieczyszczeniem. W nomenklaturze zarządzania wodami wody podziemne stanowią obszar JCWPd PLGW60005. Według raportu o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim stan chemiczny został oceniony jako dobry jak również dobry jest stan ilościowy.

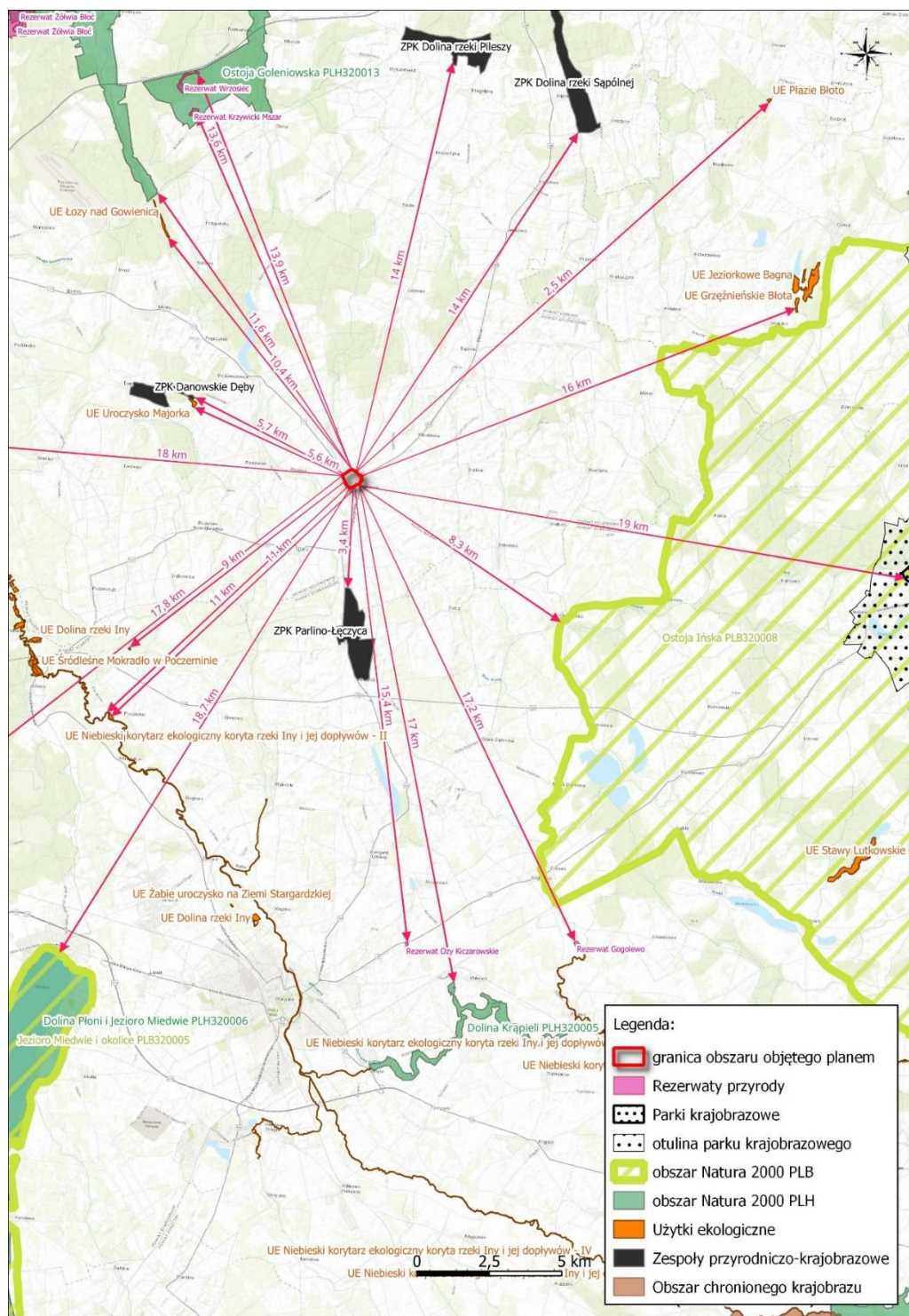
W związku z niewystępowaniem w stropie użytkowego piętra wodonośnego warstwy nieprzepuszczalnej potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód podziemnym mogą być wody opadowe i roztopowe spływające z terenów komunikacyjnych.

⁸ W rozporządzeniu jest również mowa o pierwszym poziomów wód gruntowych którego zwierciadło nie może być płytkie a niżeli 2,5 metra pod powierzchnia gruntu. Na obszarze opracowania ten poziom znajduje się na poziomie ok 5 m p.p.t.

4. Analiza i ocena ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

4.1. Realizacja zapisów planu a obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar zmiany planu nie znajduje się w granicach prawnych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 z późn. zm).

Ryc. 3. Lokalizacja obszaru opracowania w stosunku do form ochrony przyrody (opracowanie własne na podstawie danych z <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

Obszary Natura 2000.

Obszar zmiany planu znajduje się w odległości:

- ok 8,3 km od Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) PLB320008 „Ostoja Ińska”;
- ok 18 km od Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) PLB320003 „Dolina Dolnej Odry”;
- ok. 21 km od Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) PLB320012 „Puszcza Goleniowska”;
- ok 11, 6 km od Obszaru Specjalnej Ochrony siedlisk (SOO) PLH320013 „Ostoja Goleniowska”,
- ok. 18,7 km od Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) PLB320005 „Jezioro Miedwie i okolice”,
- ok. 18, 7 km od Obszaru Specjalnej Ochrony siedlisk (SOO) PLH320006 „Dolina Płoni i Jezioro Miedwie”,
- ok. 17 km od Obszaru Specjalnej Ochrony siedlisk (SOO) PLH320005 „Dolina Krąpieli”,
- ok. 17,8 km od Obszaru Specjalnej Ochrony siedlisk (SOO) PLH320056 „Torfowisko Reptowo”.

Rezerваты przyrody

Obszar zmiany planu znajduje się w odległości:

- ok. 13,6 km od granicy florystycznego rezerwatu przyrody „Krzywicki Moczar”;
- ok 13,9 km od granicy torfowiskowego rezerwatu „Wrzosiec”;
- ok 15,4 km od granicy geologicznego rezerwatu „Ozy Kiczarowskie”;
- ok 17,2 km od granicy florystycznego rezerwatu przyrody „Gogolewo”.

Pomniki przyrody

W granicach obszaru nie występują pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej.

Użytki ekologiczne

Obszar zmiany planu nie znajduje się w granicach użytków ekologicznych, w stosunku do których jest zlokalizowany następująco:

- ok. 5,6 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego „Uroczysko Majorka”,
- ok. 10,4 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego „Łozy na Gowienicą”,
- ok. 11 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego „Dolina rzeki Iny”,
- ok. 11 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego „Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów - II”,
- ok. 9 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego „Śródleśne Mokradło w Poczerninie”,
- ok. 19 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego „Płazie Błoto”.

Parki krajobrazowe

Obszar zmiany planu znajduje się w odległości:

- ok. 19 km od granicy Ińskiego Parku Krajobrazowego.

Zespoły przyrodniczo krajobrazowe

Obszar zmiany planu nie znajduje się w granicach zespołów przyrodniczo - krajobrazowych, w stosunku do których jest zlokalizowany następująco:

- ok. 3,4 km od granicy istniejącego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Parlino-Łęczyca”,
- ok. 5,7 km od granicy istniejącego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Danowskie Dęby”,
- ok. 14 km od granicy istniejącego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Dolina rzeki Sępólnej”,
- ok. 14 km od granicy istniejącego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Dolina rzeki Pileszy”.

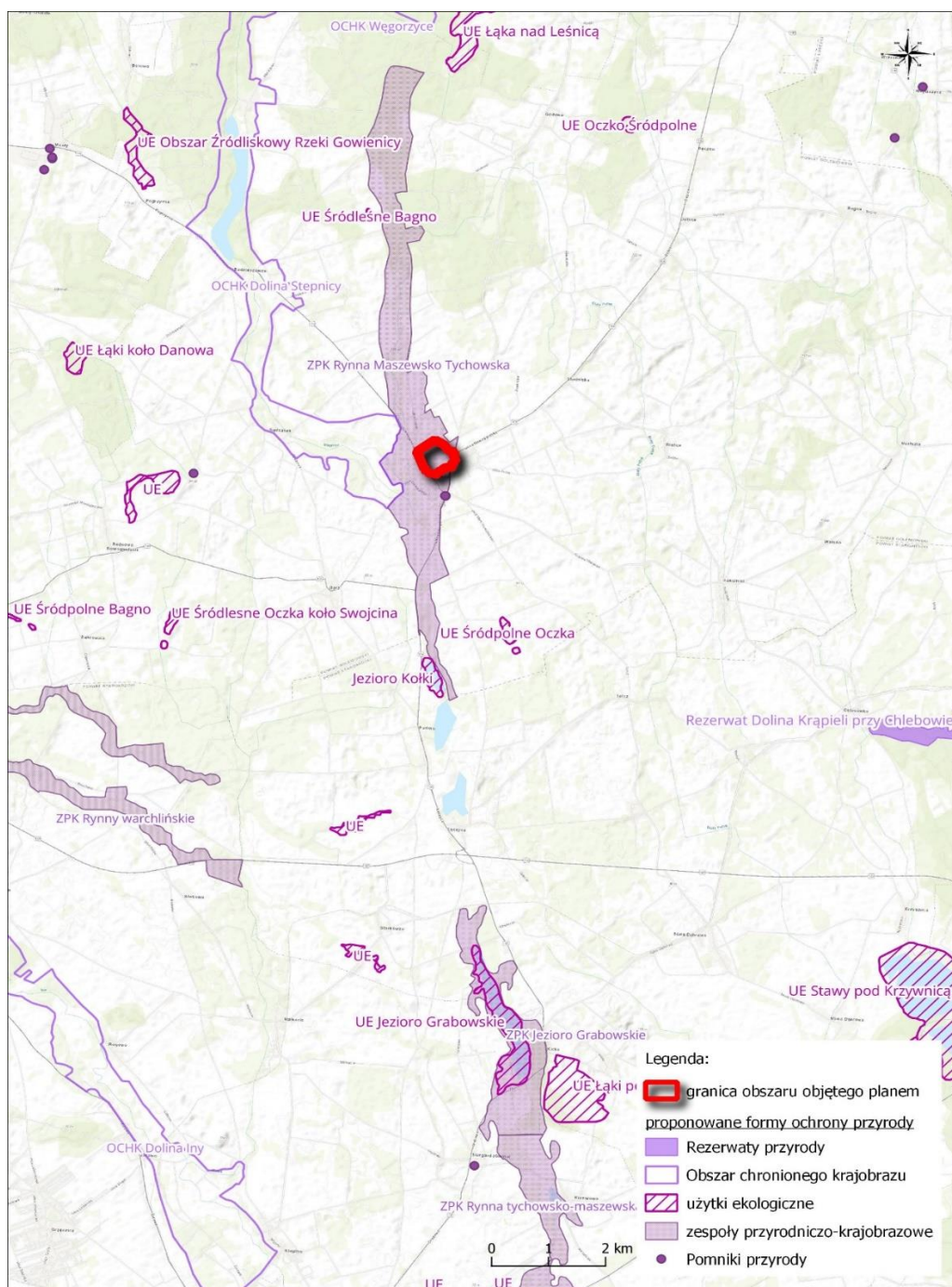
Proponowane formy ochrony przyrody.

W Waloryzacji przyrodniczej gminy Maszewo⁹, w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego i dalej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

⁹ Waloryzacja Przyrodnicza gminy Maszewo, Biuro Konserwatora Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2021

gminy Maszewo obszar opracowania znajduje się w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego ZPK „Rynna Maszewsko – Tychowska”. Są to dwie wyróżniające się w krajobrazie formy rzeźby polodowcowej - rynny polodowcowe, o walorach krajobrazowych i przyrodniczych proponowane ochronie w celu zapobieżenia ich degradacji krajobrazowej i estetycznej.

Tereny te należy chronić przed lokalizacją obiektów kubaturowych i wysokościowych (typu maszty przekaźnikowe, anteny nadawcze), prowadzenia napowietrznych liniowych urządzeń inżynierskich. Należy zakazać wycinania zadrzewień i zakrzaczeń na stokach, kontrolować gospodarkę rybacką. Należy zagospodarować dla celów rekreacyjnych poprzez wyznaczenie szlaków wędrówek pieszych i rowerowych, wyłączyć z penetracji turystycznej i wędkowania miejsca stałego przebywania i rozrodu gatunków chronionych.

Ryc. 4. Lokalizacja obszaru opracowania w stosunku do proponowanych form ochrony przyrody (opracowanie własne na podstawie danych z <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

4.2. Realizacja zapisów planu a cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Ustalenia dokumentów planistycznych, sporządzanych na szczeblu gminnym, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wymagają uwzględnienia celów i kierunków ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym. Cele te znajdują swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym i dokumentach powstałych na jego podstawie takich jak: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2030, Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030, Polityka ekologiczna państwa 2030. Zapisy tych dokumentów są wiążące dla odpowiednich dokumentów szczebla niższego tj.: Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2020 Planu, Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028.

Do najważniejszych aktów prawnych na szczeblu krajowym, uwzględnionych w projekcie planu, zawierających cele ochrony środowiska należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2023 poz. 1094 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 633 z późn. zm.).

W granicach sporządzenia planu nie ma obszarów sieci Natura 2000, których podstawą wyznaczania są przepisy prawa wspólnotowego:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia). Celem tej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia) (Dz. Urz. UE L 2010.20.7 z 26.01.2010) jest ochrona ptaków uznanych w skali kontynentu za zagrożone i potrzebujące ochrony. Obszar opracowania znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000 wyznaczonymi dla ochrony dzikiego ptactwa
- Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obszar planu znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000 wyznaczonymi dla ochrony siedlisk i zwierząt w ramach Dyrektywy Siedliskowej.

Obszary i obiekty prawnie chronione.

Na mocy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023.0.977 r. z późn. zm.), ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 z późn. zm.) ochronie podlegają:

- Teren starego miasta – decyzja o wpisie do rejestru nr 42 z 1955-07-30.
- Mury obronne - decyzja o wpisie do rejestru nr 408 z 1963-12-05.
- Strefa A – Stare Miasto w obrębie murów miejskich w Maszewie. Strefa pełnej ochrony dobrze zachowanych układów przestrzennych.
- Strefa E – przedpole murów miejskich w Maszewie.
- Strefa K – cmentarz komunalny. Strefa ochrony krajobrazu związana z historycznym krajobrazem lub związanym z działalnością człowieka.
- Strefa W.III - ograniczonej ochrony konserwatorskiej.

W projekcie planu znajdują się stosowne zapisy uwzględniające w/w obiekty i obszary podlegające ochronie.

4.3. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Oddziaływania na różnorodność biologiczną

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to - różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów o korytarzach zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami.

Zasadnicza zmiana w zakresie różnorodności nastąpi w związku zagospodarowania terenów obecnie nieużytkowanego. W przypadku Maszewa zmieni się zagospodarowanie głównie północnej części opracowania stanowiące głównie grunty orne. Są to tereny, na których warunki środowiskowe są mało zróżnicowane, a tym samym różnorodność biologiczna jest niewielka. Tereny rolne są zasiedlane przez gatunki zwierząt, które są typowe dla krajobrazu rolniczego. Nie ma tam ustanowionych stref ochrony ostoj roślin, zwierząt ani grzybów. Brak również siedlisk dogodnych dla bytowania i migracji płazów i gadów i tym samym dla ochrony ich liczebności i różnorodności gatunkowej. Na wskazanym obszarze przewidziano zabudowę jednorodzinną. Powstanie nowego osiedla domów jednorodzinnych spowoduje, że obecnie bytujące i żerujące tam zwierzęta zostaną wyparte z tego obszaru. Nie mają jednak są to gatunki występujące pospolicie w całym kraju. Ograniczenie ich siedlisk nie wpłynie znacząco negatywnie na stan ich populacji. W celu minimalizacji potencjalnie niekorzystnych oddziaływań przewiduje się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 30% powierzchni działki.

Ponadto zasadnicza zmiana zagospodarowania nastąpi na terenach na północ od obecnego cmentarza. Obszar, który obecnie podlega sukcesji naturalnej, porośnięty jest samosiejkami drzew i krzewów oraz roślin łąkowych stanowi teren pod budowę nowego cmentarza. Spowoduje to w tej części całkowite przekształcenie i zmianę funkcji tych terenów. Wokół cmentarza przewiduje się zostawić pierścień zieleni urządzonej jako teren elementarny – 1ZP, który będzie stanowił bufor ekologiczny między nową częścią cmentarza, a zabudową jednorodzinną. Na tym terenie obowiązuje zakaz zabudowy a dopuszcza się wyłącznie lokalizację elementów zagospodarowania terenu takich jak zieleń urządzona niska i wysoka, trasy spacerowe oraz drogi rowerowe,

Planowany teren cmentarza wprowadzi bariery (ogrodzenia) utrudniające kontakty z terenami sąsiednimi a znajdującymi się z w granicach planu. W celu minimalizacji potencjalnie niekorzystnych oddziaływań przewiduje się realizację ogrodzeń nie może ograniczać migracji małych zwierząt.

Dodatkowo w związku z ograniczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych, ustanowiony został pas sanitarny w odległości 150 m od granicy planowanego cmentarza. Oznacza to, że do czasu uzbrojenia w/w terenu w sieć wodociągową nie będzie możliwe wznoszenie w tym miejscu budynków mieszkalnych. Tym samym cały proces zmiany środowiska abiotycznego będzie rozłożony w czasie co bez wątpienia ułatwi adaptację obecnie żyjącej biocenozy.

Obszar o największej wartości ekologicznej i zróżnicowaniu biologicznym związany jest ze środowiskiem wodnym. Na terenie opracowania jest to obszar znajdujący się we wschodniej części. Stanowi on teren, nieużytków, łąk i pastwisk, przez które przebiega rzeka Stepnica. Projekt planu nie zmienia zasadniczo funkcji tego terenu. Zgodnie z projektem, planu teren nie zostanie przekształcony i wskazany został jako jeden z terenów elementarnych – 1ZN-ZP, 2ZN-ZP-teren zieleni naturalnej urządzonej i. Obowiązuje zakaz zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji wyłącznie obiektów związanych z rekreacyjnym zagospodarowaniem w ramach przeznaczenia na zieleń urządzoną, sport i rekreację w granicach terenów dopuszcza się lokalizację elementów rekreacyjnego zagospodarowania terenu, w tym urządzonych tras spacerowych, dróg rowerowych oraz zbiorników i oczek wodnych. Natomiast wzdłuż cieku Stepnica (2WS) który przepływa przez obszar, dopuszcza się lokalizację kładek i pomostów. W celu utrzymania drożności korytarzy ekologicznych sposób ogrodzeń nie może ograniczać migracji małych zwierząt. Ustala się maksymalną ochronę zieleni wysokiej i niskiej.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na stan siedlisk jak również na różnorodność biologiczną.

Oddziaływania na florę

Na obszarze opracowania realizacja planu wiąże się z silnym przekształceniem wierzchniej warstwy gleby. W miejscu gruntów ornych powstanie osiedle domków jednorodzinnych. Będzie to skutkowało likwidacją istniejącej szaty roślinnej. Rzeczone zmiany dotyczą terenów zajętych przez uprawy rolne, gdzie występują głównie gatunki roślinności segetalnej. Są to gatunki pospolite, obecne w całym kraju, a ich powszechne występowanie na obszarze objętym planem, jak również w bezpośrednim sąsiedztwie, pozwala domniemywać, że utrata siedlisk nie wpłynie negatywnie na trwałość populacji. Nie są one objęte ochroną gatunkową. W celu minimalizacji oddziaływania na szatę roślinną na terenach, gdzie nastąpi zmiana funkcji, tj. obszarach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową, wskazuje się, że powierzchnia czynna biologicznie nie może wynosić mniej niż 20-25% powierzchni działki.

W miejscu proponowanego cmentarza nastąpi likwidacja roślinności tam występującej. Występujące tam krzewy oraz podrosty drzew zostaną usunięte. W ich miejsce, poza miejscami pochówku oraz niezbędną infrastrukturą zostanie nasadzona zieleń.

Zbiorowiska roślinności wysokiej czy aleje drzew oraz szerzej tereny zieleni miejskiej stanowią bardzo ważny komponent środowiska obszarów zurbanizowanych. Pełnią funkcje estetyczno-krajobrazową, ale przede wszystkim biologiczną i areosanitarną. W szczególności obejmuje się ochroną nasadzenia lipy drobnolistnej wzdłuż ul. 1 Maja oznaczone na rysunku planu. Dopuszcza się ich wycinkę wyłącznie w sytuacjach uzasadnionych zagrożeniem bezpieczeństwa użytkowników terenu i terenów sąsiednich oraz innymi zagrożeniami związanymi ze stanem drzewostanu. W przypadku konieczności przeprowadzenia wycinki drzewostanu należy w granicach danego terenu elementarnego lub w przypadku braku miejsca na wskazanym terenie, wprowadzić działania kompensacyjne w postaci nowych nasadzeń w stosunku 1 do 1, tj. jedno nowe nasadzenie za jedną wycinkę pnia. W przypadku drzew wielopniowych traktować jeden pień jak jedno drzewo. Wymóg ten należy realizować poprzez nasadzenia gatunków rodzimych. Kompensacja nie dotyczy wycinki realizowanej na terenach komunikacji i zaplecza komunikacji samochodowej, jeśli wycinka następuje w związku z potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników terenów komunikacji i bezpieczeństwa publicznego.

Podczas prac związanych z budową infrastruktury technicznej należy uwzględnić minimalizowanie ingerencji i wpływu przedsięwzięcia na systemy korzeniowe drzew. Należy zachować w maksymalnym stopniu istniejącą zieleń wysoką, a ingerencję ograniczyć do cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych. W przypadku nowego zagospodarowania terenu zakazuje się nasadzeń obcych geograficznie oraz inwazyjnych gatunków drzew, krzewów i traw.

W związku z powyższym oraz tym co było wskazane w części poświęconej różnorodności biologicznej, można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na stan siedlisk roślinności

Oddziaływanie na faunę

W wyniku realizacji zapisów planu dojdzie do częściowego wyparcia zwierząt z tego obszaru. Duże ssaki przeniosą się do sąsiednich, optymalnych miejsc.

Potencjalne miejsce siedliskowe płazów jakim jest dolina rzeki Stepnica zostanie nienaruszone. Dodatkowo, obszar występowania objęty został ochroną jako teren elementarny ZN-ZP.

Wraz ze zmianą użytkowania ograniczona zostanie powierzchnia żerowania dla okolicznych zwierząt. Prawdopodobne ogrodzenie poszczególnych obszarów funkcjonalnych będzie stanowiło przeszkodę dla zwierząt przemieszczających się po ziemi. Dlatego projekt planu nakazuje utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych zwłaszcza w zakresie grodzienia nieruchomości w taki sposób aby nie ograniczać migracji małych zwierząt.

Nie mniej jednak zmiana zagospodarowania tych terenów będzie powolna i rozłożona w czasie, co da możliwość zwierzętom do stopniowego adaptowania się do nowych warunków siedliskowych.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na populację fauny.

Oddziaływania na ludzi

Teren zmiany planu dotyczy terenów położonych w mieście Maszewo. Znajdują się tu zarówno tereny zielone jak również budynki mieszkalne. Główną przesłanką stojącą za zmianą planu jest potrzeba powiększenia cmentarza. Budowa bądź jak w tym przypadku rozbudowa cmentarza stanowi bez wątpienia dużą ingerencję w tkankę miejską i tym samym nie pozostaje bez wpływu na mieszkańców. Poza zmianą fizjonomii tego obszaru, który wpływa na percepcje miejsca przez jego mieszkańców dochodzą jeszcze zagrożenia sanitarne. Lokalizacja (lub rozbudowa) miejsc pochówku opiera się na Ustawie z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. 2024 poz. 576). Dodatkowo istnieją szczegółowe rozporządzenia tj.:

- Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315);
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz.U. 2008 nr 48 poz. 284).

W celu ochrony ludzi, zgodnie z zapisami planu w granicach części planu położonej zgodnie z rysunkiem planu w strefie sanitarnej wyznaczonej w odległości 50 m od istniejącego cmentarza komunalnego zlokalizowanego na działce nr 178 oraz terenu przeznaczonego pod rozszerzenie cmentarza na części działki nr 1131, nie dopuszcza się lokalizacji budynków mieszkalnych, oraz studni służących do czerpania wody do celów bytowych i potrzeb gospodarczych. Natomiast w granicach części planu położonej zgodnie z rysunkiem planu w strefie sanitarnej wyznaczonej w odległości 150 m od istniejącego cmentarza komunalnego zlokalizowanego na działce nr 178 oraz terenu przeznaczonego pod rozszerzenie cmentarza na części działki nr 1131, obowiązuje nakaz podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich budynków korzystających z wody do picia i dla potrzeb gospodarczych oraz zakaz lokalizowania studni służących do czerpania wody do celów bytowych i potrzeb gospodarczych.

W obszarze objętym planem oraz w najbliższym sąsiedztwie nie ma źródeł promieniowania elektromagnetycznego wymagających szczególnych ograniczeń. Również zapisy planu nie wprowadzają emiterów promieniowania elektromagnetycznego, które przekraczałyby dopuszczalne poziomy, określone w Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2022 poz. 2630 z późn. zm). Przez teren przechodzi napowietrzna linia energetyczna 15 kV. Projekt planu wyznacza pas techniczny w rzucie poziomym nie węższy niż 14 m, po 7,0 m po każdej ze stron osi linii. Dodatkowo, pod linią obowiązują ograniczenia zagospodarowania terenu, wynikające z przepisów odrębnych. W szczególności zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym.

W związku z powyższym, nie będzie nowych czynników, które będą negatywnie oddziaływać na ludzi. Zasadniczo negatywne oddziaływanie wystąpi jedynie na etapie wznoszenia poszczególnych obiektów budowlanych i będzie się wiązało ze standardową ekspozycją na hałas, zapylenie (zwłaszcza przy robotach ziemnych), które są normalnymi elementami procesu budowlanego.

Oddziaływania na wody

Realizacja zapisów planu związana będzie z powstaniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Powstaną nowe drogi oraz parkingi. Nastąpi uszczelnienie powierzchni gruntów, która z jednej strony spowoduje m.in. zmiany obiegu wody, zmniejszenie zasilania gruntowego, z drugiej strony będzie stanowiło barierę nieprzepuszczalną dla ewentualnych substancji ropopochodnych mogących dostać się do gruntu związanych z eksploatacją pojazdów. W związku z faktem, że na terenie miasta stopień zagrożenia zanieczyszczeniem pierwszego poziomu wodonośnego został określony jako średni cały obszar zostanie uzbrojony w sieć kanalizacyjną do której będą spływały wody opadowe i roztopowe z utwardzonych powierzchni. Zakazuje się odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych z powierzchni komunikacji drogowej, placów i parkingów bezpośrednio do gruntu - dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych z powierzchni komunikacji oraz placów i parkingów do gruntu, po ich wstępnym podczyszczeniu, pod warunkiem, że stopień oczyszczenia ścieków oraz miąższość warstwy gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych stanowi zabezpieczenie tych wód przed zanieczyszczeniem.

Lokalizacja cmentarza nie wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na wody gruntowe. Lokalizacja nowych cmentarzy regulowana jest przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, aktem wykonawczym do ustawy jest Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315). Na podstawie w/w rozporządzenia plan miejscowy wyznaczał odpowiednio 150 m bufor od zabudowań oraz studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. W myśl rozporządzenia dopuszczalna odległość może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m od cmentarza posiada sieć wodociągową, a wszystkie budynki są do niej podłączone. Zgodnie z zapisami planu zaopatrzenie w wodę będzie się odbywało w systemie zbiorowego zaopatrzenia istniejącą i projektowaną siecią wodociągową. Poziom zalegania pierwszego piętra wodonośnego znajduje się poniżej 2, 5 m p.p.t co jest wymuszone rozporządzeniem. W związku z występowaniem w niedalekiej odległości od planowanego cmentarza ciek w wodnego plan nakazuje taki sposób zagospodarowania terenu, aby nie zmieniać kierunków odpływu wód gruntowych i powierzchniowych na terenach sąsiednich.

W celu ochrony rzeki Stepnica, która przebiega przez obszar opracowania, wyznaczono pas ochronny szerokości 4 metrów z każdej strony od granicy ciek. Obowiązuje na nim zakaz zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji wyłącznie obiektów związanych z rekreacyjnym zagospodarowaniem terenu, w tym urządzonych tras spacerowych, kładek i pomostów w strefie brzegowej, obiektów związanych z przejazdem oraz obsługą komunikacyjną terenów przyległych oraz infrastruktury technicznej. Teren ma być ogólnie dostępny oraz nie może zostać w żaden sposób ogrodzony.

Według Informatycznego Systemu Osłony Kraju, bazującego na danych z Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, obszar opracowania znajduje się poza terenami zagrożonymi wystąpieniem powodzi. Tym samym zmiana sposobu użytkowania nie wpłynie negatywnie na wody powierzchniowe.

W związku z powyższym zmiana sposobu zagospodarowania terenem przy zastosowaniu zapisów planu nie powinna wpłynąć negatywnie na warunki i stan wód na obszarze opracowania jak również poza jego granicami.

Oddziaływania na powietrze i klimat oraz klimat akustyczny

Na obszarze opracowania nie ma istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania są skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów terenów zabudowanych związanych z eksploatacją pieców na paliwo stałe w sezonie grzewczym. Drugim źródłem jest emisja komunikacyjna związana ruchem kołowym. W zakresie komunikacyjnym plan nie wprowadza istotnych zmian, które rzutowałyby na pogorszenie jakości powietrza czy powodowałyby nadmiernych hałas. Wprowadza za to ustalenie ograniczające szkodliwy wpływ komunikacji na środowisko zamieszkania, poprzez zabiegi techniczne polegające na uspokojeniu ruchu w strefach zabudowy mieszkaniowej.

Na nowych obszarach powstanie zabudowa jednorodzinna. Zapisy planu eliminują paliwa powodujące przekroczenie norm zanieczyszczenia powietrza i obniżający w istotny sposób stopień zanieczyszczenia powietrza. Ustala się zaopatrzenie w ciepło z lokalnych źródeł wykorzystujących do produkcji ciepła gaz, paliwa płynne, energię elektryczną oraz odnawialne źródła energii.

Klimat akustyczny

Co do zasady, zapisy planu dopuszczają jedynie te funkcje usługowe i wytwórcze, których uciążliwość zamyka się w granicach terenu, na których realizowana jest inwestycja oraz nakazują nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych. Tym samym, rodzaje obiektów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112) powinny być rozmieszczane w oddaleniu od źródeł hałasu lub skutecznie przed nim zabezpieczone.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na stan klimatu i powietrza.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi

Obszar planu, który ulegnie przekształceniu, obecnie stanowi głównie teren rolniczy pól uprawnych. Można zakładać, że wraz ze zmianą przeznaczenia gruntu i jego systematycznego zagospodarowania zostanie zdjęta cała warstwa gleby i gruntu (z zachowaniem wymaganego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W wyniku prac budowlanych nie zostanie przekształcona rzeźba terenu. Na etapie inwestycyjnym należy zabezpieczyć wierzchnią warstwę gleby i mas ziemnych na potrzeby kształtowania własnego terenu.

Plan wprowadza stosowne zapisy w zakresie gospodarki odpadami, wprowadzając zakaz zbierania, magazynowania i przetwarzania odpadów, za wyjątkiem odpadów wytworzonych w wyniku prowadzonej własnej działalności, zgodnej z przeznaczeniem terenu. Nakazuje wstępną segregację odpadów u źródła i usuwanie ich zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na powierzchnie ziemi.

Oddziaływania na krajobraz i zabytki

Projekt planu uwzględnia ochronę obiektów i miejsc wynikających ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 z późn. zm.). Dla obiektów i obszarów wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków położonych częściowo w granicach planu - terenu Starego Miasta (decyzja o wpisie do rejestru nr 42 z 30 lipca 1955 r.) oraz obwarowań miejskich (decyzja o wpisie do rejestru nr 408 z 5 grudnia 1963 r.) obowiązuje współdziałanie z właściwymi organami do spraw ochrony zabytków w zakresie prac związanych z zagospodarowaniem terenu i kształtowaniem przestrzeni dla ochrony dziedzictwa.

Dodatkowo na obszarze planu ustala się obszary i obiekty, oznaczone odpowiednio na rysunku planu, objęte szczególnymi zasadami ochrony ze względu na wartości kulturowe:

- cmentarz komunalny zlokalizowany na działce nr 178, obręb ewidencyjny Maszewo 1 wpisany do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. Dla obszaru zabytkowego cmentarza komunalnego wpisanego do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków ustala się ochronę:
 - 1) układu cmentarza;
 - 2) zieleni urządzonej;
 - 3) układu kwater cmentarnych;
 - 4) elementów historycznych tj. muru ogrodzeniowego wraz z bramą.
- obszar w granicach strefy „W.III” ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych. Na tym obszarze obowiązuje określenie zakresu i rodzaju niezbędnych badań archeologicznych związanych z planowaną inwestycją, z właściwym organem ds. ochrony zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Ponadto ochroną planu obejmuje się

- budynek dawnego spichlerza zlokalizowanego na działce nr 19/6 z obrębu ewidencyjnego Maszewo-2, budynków mieszkalnych zlokalizowanych na działkach nr 1069 i 94/5 z obrębu ewidencyjnego Maszewo-1 oraz budynku mieszkalnego zlokalizowanego na działce nr 248/2 z obrębu ewidencyjnego Maszewo-2 ustala się zakaz nadbudowy, zachowanie pierwotnej formy architektonicznej i geometrii dachu. Dodatkowo ustala się:
 - dla budynku dawnego spichlerza, zachowanie lub odtworzenie pierwotnego układu elewacji północno zachodniej i południowo zachodniej i ich detalu architektonicznego oraz dopuszcza się powiększenie okien w tych elewacjach przy zachowaniu ich pierwotnych pionowych osi z jednoczesnym utrzymaniem lub odtworzeniem podziałów stolarki okiennej i drzwiowej zgodnie z pierwotnymi,
 - dla budynków mieszkalnych zlokalizowanych na działkach ewidencyjnych nr 1069 i 94/5, zakaz rozbudowy i nadbudowy, zachowanie lub odtworzenie pierwotnego układu elewacji i ich detalu architektonicznego z jednoczesnym utrzymaniem lub odtworzeniem podziałów stolarki okiennej i drzwiowej zgodnie z pierwotnymi.

Na terenach obecnych ogrodów działkowych które stanowią przedpole murów obronnych w celu wyeksponowania w/w, plan wprowadza ograniczenia w zakresie wysokości oraz powierzchni. Ponadto rozszerza dotychczasowe użytkowanie o nowe funkcje tj. dopuszcza się lokalizację elementów

rekreacyjnego zagospodarowania terenu, w tym urządzonych tras spacerowych oraz dróg rowerowych, placu zabaw, zbiorników i oczek wodnych.

Ponadto między działkami a murami obronnymi wydzielono pas zieleni naturalnej oznaczono jako obszar elementarny 3 ZP na którym obowiązuje zakaz zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji wyłącznie obiektów związanych z rekreacyjnym zagospodarowaniem w ramach przeznaczenia na zieleni urządzoną, sport i rekreację. Dodatkowo na tym obszarze obowiązują takie same ustalenia jak w zabytkowej części Starego Miasta, czyli współdziałanie z właściwymi organami do spraw ochrony zabytków w zakresie prac związanych z zagospodarowaniem terenu i kształtowaniem przestrzeni dla ochrony dziedzictwa.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na stan krajobrazu kulturowego czy obiekty zabytkowe objęte ochroną.

Oddziaływania na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. zostały opisane wcześniej. Oddziaływanie ustaleń planu na zasoby naturalne wystąpi w fazie budowy i będzie związane z zainwestowaniem działek zgodnie z ustaleniami planu. W planie ustala się realizację pełnej infrastruktury technicznej w zakresie powstępowania ze ściekami komunalnymi, wodami opadowymi i odpadami, w celu wykluczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

Realizacja planowanych przedsięwzięć nie będzie kolizyjna z ochroną dóbr materialnych ludności miasta Maszewo.

Oddziaływania na dobra materialne

W związku z realizacją ustaleń planu nie wystąpią negatywne oddziaływania na dobra materialne ludności.

5. Rozwiązania planistyczne mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów planu

W celu zapobiegania i ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko i przyrodę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w zakresie ochrony środowiska ustala się nakazy, zakazy i zasady dla obszarów.

Ogólne zasady ochrony przyrody:

- a) sposób zagospodarowania terenu nie może zmieniać kierunków odpływu wód gruntowych i powierzchniowych na terenach sąsiednich;
- b) wykorzystanie systemu gospodarki wodno-ściekowej, działającej w ramach rozwiązań systemowych gminy;
- c) w związku z lokalizacją cmentarza, zapisy planu wprowadzają bufor sanitarny w odległości 50 metrów. Występuje tam zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych, kopania studni do czerpania wody pitnej i do celów gospodarczych. Drugi pierścień ochrony zlokalizowany jest w promieniu 150 metrów. Podobnie jak pierwszy chroni ludzi przed ewentualnym skażeniem wód. Zakazuje się kopania studni służących do czerpania wody do celów bytowych i potrzeb gospodarczych, a wszystkie budynki korzystające z wody muszą być podłączone do sieci wodociągowej;
- d) odprowadzenie wód opadowych do projektowanej kanalizacji deszczowej poprzez urządzenia podczyszczające;
- e) odprowadzanie wód opadowych z powierzchni komunikacji drogowej i parkingów bezpośrednio do gruntu z uwzględnieniem przepisów odrębnych; dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych z powierzchni komunikacji oraz parkingów do gruntu po ich wstępnym podczyszczeniu, pod warunkiem, że stopień oczyszczenia ścieków oraz miąższość warstwy

- gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych stanowi zabezpieczenie tych wód przed zanieczyszczeniem;
- f) odprowadzenie ścieków sanitarnych do projektowanej kanalizacji sanitarnej. Do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzenie nieczystości ciekłych w ramach rozwiązań indywidualnych – do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe. Po realizacji sieci kanalizacyjnej następuje wymóg podłączenia zabudowy wyposażonej w bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe;
 - g) gospodarka odpadami w oparciu o funkcjonujący w gminie system z uwzględnieniem selektywnej gospodarki odpadami;
 - h) ustala się zaopatrzenie w ciepło z lokalnych źródeł wykorzystujących do produkcji ciepła gaz, paliwa płynne, energię elektryczną oraz odnawialne źródła energii. Tym samym system zaopatrzenia w ciepło eliminuje paliwa powodujące przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza i obniża w istotny sposób stopień zanieczyszczenia powietrza;
 - i) uwzględnienie ustaleń uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
 - j) ograniczenie szkodliwego wpływu komunikacji na środowisko, poprzez zabiegi techniczne polegające na uspokojeniu ruchu w strefach zabudowy i terenów zieleni;
 - k) zabezpieczenie wierzchniej warstwy gleby na czas prowadzonych prac budowlanych;
 - l) wykorzystanie powstałych w wyniku realizacji inwestycji mas ziemnych dla kształtowania własnego terenu lub zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie gospodarki odpadami;
 - m) prowadzenie infrastruktury technicznej z uwzględnieniem minimalizowania ingerencji i wpływu przedsięwzięcia na systemy korzeniowe drzew;
 - n) tereny zieleni przyulicznej, alejowe i szpalerowe nasadzenia ulic, ogólnodostępne tereny zieleni i skwerów, zieleń wysoką i grupy krzewów obejmuje się ochroną, w szczególności poprzez maksymalną, z wyłączeniem drzew owocowych, ochronę drzewostanu i powierzchni biologicznie czynnej. W szczególności obejmuje się ochroną nasadzenia lipy drobnolistnej wzdłuż ul. 1 Maja oznaczone na rysunku planu. Dopuszcza się ich wycinkę wyłącznie w sytuacjach uzasadnionych zagrożeniem bezpieczeństwa użytkowników terenu i terenów sąsiednich oraz innymi zagrożeniami związanymi ze stanem drzewostanu;
 - o) w przypadku konieczności przeprowadzenia wycinki drzewostanu należy w granicach danego terenu elementarnego lub w przypadku braku miejsca na wskazanym terenie, wprowadzić działania kompensacyjne w postaci nowych nasadzeń w stosunku 1 do 1, tj. jedno nowe nasadzenie za jedną wycinkę pnia. W przypadku drzew wielopniowych traktować jeden pień jak jedno drzewo. Wymóg ten należy realizować poprzez nasadzenia gatunków rodzimych. Kompensacja nie dotyczy wycinki realizowanej na terenach komunikacji i zaplecza komunikacji samochodowej, jeśli wycinka następuje w związku z potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników terenów komunikacji i bezpieczeństwa publicznego;
 - p) utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych, w ogrodzeniach nieruchomości, stosowanie rozwiązań umożliwiające migrację małych zwierząt;
 - q) ochronę walorów kulturowo-krajobrazowych;
 - r) utrzymanie i eksponowanie poprzez ustalenia dot. lokalizacji zabudowy i jej parametrów otwarc krajobrazowych, punktów widokowych, miejsc ekspozycji wartościowych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych;
 - s) zakaz prowadzenia działalności wywołującej emisję odorów.

Szczegółowe tereny na obszarach cennych przyrodniczo

- 1) **ZN-ZP** – teren zieleni naturalnej;
 - a) zakaz zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji wyłącznie obiektów związanych z rekreacyjnym zagospodarowaniem w ramach przeznaczenia na zieleń urządzoną, sport i rekreację,

- b) w granicach terenów dopuszcza się lokalizację elementów rekreacyjnego zagospodarowania terenu, w tym urządzonych tras spacerowych oraz dróg rowerowych, kładek i pomostów wzdłuż terenu 2WS, zbiorników i oczek wodnych,
- 2) **ZP** – teren zieleni urządzonej;
- a) zakaz zabudowy,
 - b) dopuszcza się wyłącznie lokalizację elementów zagospodarowania terenu takich jak zieleni urządzona niska i wysoka, trasy spacerowe oraz drogi rowerowe,
 - c) dopuszcza się lokalizację elementów infrastruktury technicznej, oświetlenia parkowego;
- 3) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- a) zakaz zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji wyłącznie obiektów związanych z rekreacyjnym zagospodarowaniem terenu, w tym urządzonych tras spacerowych, kładek i pomostów w strefie brzegowej, obiektów związanych z przejazdem oraz obsługą komunikacyjną terenów przyległych oraz infrastruktury technicznej,
 - b) dopuszcza się lokalizację urządzeń hydrotechnicznych związanych z funkcjonowaniem systemu odwadniającego tereny przyległe,
 - c) teren ogólnodostępny z zachowaniem przepisów odrębnych,
 - d) zakaz grodzenia;
 - e) w pasie o szerokości 4,0 m wzdłuż granicy z terenem 1WS w zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić zachowanie dostępu do cieków w celu umożliwienia prowadzenia prac konserwacyjnych

6. Rozwiązania alternatywne

Projekt zmiany planu nie znajduje się w granicach ani sąsiedztwie obszaru Natura 2000, nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. W związku z tym nie jest konieczne opracowanie rozwiązania alternatywnego do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie i przyjęto ustalenia zawarte w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do procedury zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo w obrębie miejscowości Maszewo. Akt woli sporządzenia planu wyrażony został uchwałą NR XXXI/233/2021 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 26 listopada 2021 r., zmieniony uchwałą NR XXXVI/278/2022 z dnia 1 czerwca 2022 r. Natomiast ostateczny kształt granic opracowania planu miejscowego i jego zakresu merytorycznego ukonstytuowany został w uchwale NR LII/395/2023 z dnia 23 listopada 2023 r. Podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z potrzeby pozyskania nowych terenów grzebalnych na cmentarzu w Maszewie. Lokalizacja (lub rozbudowa) miejsc pochówku opiera się na Ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. 2024 poz. 576). Dodatkowo istnieją szczegółowe rozporządzenia. Najważniejsza zmiana jaka zajdzie w przestrzeni i która warunkuje układ funkcjonalny to wyznaczony bufor sanitarny wokół nowej części cmentarza wynoszący do 50 oraz 150 metrów. W buforze do 50 metrów obowiązuje zakaz zabudowy natomiast do 150 wszystkie budynki muszą być podłączone do wodociągu (zakaz kopania studni).

Działki będące w zasięgu opisywanych stref sanitarnych są częściowo objęte obowiązującym planem miejscowym przyjętym uchwałą Nr IX/51/2015 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 29 września 2015. Ponadto obowiązuje na w/w obszarze plan rewaloryzacji przyjęty Nr XVIII/117/96 Rady Gminy i Miasta w Maszewie z dnia 26 marca 1996 r.

Powierzchnia niniejszego planu wynosi 27,25 ha.
Prognoza składa się z 8 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi pięć podrozdziałów. Przedstawiono w nim akty prawne, na podstawie których sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko, opisano metodykę wykonywania prognozy, jak również wskazano zasób wykorzystanych materiałów i dokumentów, w tym środowiskowych i planistycznych oraz dokonano kwerendy dostępnych archiwalnych opracowań, głównie map hydrogeologicznych. Obowiązek opracowania prognozy wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa o udostępnianiu informacji określa zakres rzeczowy oraz wskazuje organy, z którymi należy uzgodnić stopień szczegółowości prognozy. W niniejszym rozdziale opisuje się cele projektowanego planu miejscowego i zakres zmian w nim występujących. Przedmiotem planu jest dostosowanie układu komunikacyjnego do aktualnych potrzeb. W rozdziale wykazano również brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji projektu planu na środowisko. Działki będące w zasięgu opisywanych stref sanitarnych są częściowo objęte obowiązującym planem miejscowym przyjętym uchwałą Nr IX/51/2015 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 29 września 2015. Ponadto obowiązuje na w/w obszarze plan rewaloryzacji przyjęty uchwałą Nr XVIII/117/96 Rady Gminy i Miasta w Maszewie z dnia 26 marca 1996 r. Przeprowadzona ocena stopnia zgodności z ustaleniami studium wykazała, że planowane przeznaczenie nieruchomości nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo. Zgodnie z ustaleniami w/w Studium, teren objęty niniejszą uchwałą wskazany został jako – strefy miejskie Maszewa.

Rozdział drugi stanowi charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Obszar opracowania stanowi część miasta Maszewo. Pod względem funkcjonalnym obszar zmiany planu można podzielić na sześć charakterystycznych części. Pierwszą część, największą stanowią pola uprawne oraz użytki zielone. Drugi obszar - cmentarz komunalny. Trzeci - tereny zieleni urządzonej. Czwarty - obszary zielone przedpola murów obronnych starego miasta. Piąty - obszar zwartej zabudowy starego miasta znajdującego się w granicach średniowiecznych murów obronnych. Szósty - wielofunkcyjne tereny mieszkaniowe, usługowe oraz rzemieślnicze.

Obszar opracowania stanowi raczej płaski, lekko opadający w kierunku wschodnim (rzeki) krajobraz z rzędnymi wysokościowymi w przedziale 60,4 – 67,9 m n.p.m.

Przez obszar opracowania, południkowo po stronie wschodniej przepływa rzeka Stepnica. Jest to niewielki ciek wodny o całkowitej długości 34,2 km, posiadający swe źródła w rejonie Godowa na północ od Maszewa. Fragment rzeki Stepnica znajdujący się w granicach opracowania charakteryzuje się zadbanym brzegiem o równych krawędziach oraz widocznie czyszczonym korycie cieku.

Według Informatycznego Systemu Osłony Kraju, bazującego na danych z Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej obszar opracowania na podstawie studiów ochrony przeciwpowodziowej nie został wskazany jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%. Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

W obszarze opracowania wyróżniono pięć charakterystycznych typów obszarów przyrodniczych:

- Teren cmentarza komunalnego
- Zbiorowiska zaroślowe na północ od cmentarza
- Tereny zielone roślinności urządzonej i nieurządzonej
- Ogrody działkowe
- Zbiorowiska zaroślowe przedpola murów obronnych.

Obszar zmiany planu nie znajduje się w granicach prawnych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. 1336 z późn.zm) w tym obszarów Natura 2000. Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania drzew i/lub krzewów kwalifikujących się do uznania za pomnik przyrody ożywionej. W granicach opracowania nie występują również gatunki roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową. W Waloryzacji przyrodniczej gminy Maszewo¹⁰, w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego i dalej w Studium

¹⁰ Waloryzacja Przyrodnicza gminy Maszewo, Biuro Konserwatora Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2021

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Maszewo obszar opracowania znajduje się w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego ZPK „Rynna Maszewsko – Tychowska”.

W granicach obszaru zmiany planu występują zabytki podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wpisane do rejestru Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Są to:

- teren starego miasta – decyzja o wpisie do rejestru nr 42 z 1955-07-30,
- mury obronne - decyzja o wpisie do rejestru nr 408 z 1963-12-05.

Na terenie opracowania znajdują się ponadto obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) gminy Maszewo. Są to:

- cmentarz komunalny którego początki sięgają XIX w. wraz z jego elementami historycznego zagospodarowania,
- stanowisko archeologiczne Maszewo 15 (AZP 29-10/18).

W rozdziale trzecim przedstawiono stan i jakość środowiska na obszarze opracowania w kontekście występujących obecnie zagrożeń w tym zanieczyszczenie powietrza i klimat akustyczny, jakość wód.

Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania są skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów z terenów zabudowanych związanych z eksploatacją pieców na paliwo stałe w sezonie grzewczym. Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna. W tym przypadku nasilona w miesiącach letnich. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz wznosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg (czyli emisja wtórna).

Rozdział czwarty zawiera analizę i ocenę oddziaływania realizacji zapisów planu na obszary chronione, na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na obszary Natura 2000, oraz na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Potencjalne skutki i oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska zależne będą od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie terenu, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu.

W rozdziale piątym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Zapisy te są dostosowane do skali zmian oraz długotrwałości oddziaływania poszczególnych treści planu.

W rozdziale szóstym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązania alternatywnego do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział siódmy zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W rozdziale ósmym zawarte zostały mapy do Prognozy oddziaływania na środowisko.

8. Załączniki:

- Załącznik nr 1 - Mapa terenów funkcjonalnych do Prognozy oddziaływania na środowisko dla miasta Maszewo– skala 1 : 2500